

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විජාගය, 2014 අගෝස්තු (නව නිර්දේශය)
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 2014 (New Syllabus)
පෙරදීග සංගීතය I/ පැය දෙකකි
Oriental Music I/ Two hours

ලෑපදෙස්:

- සියලු ම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රයේ ම සැපයීය යුතු ය.
- ප්‍රශ්න අංක 01 සිට 25 තෙක් ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සැපයීමේ දී නිවැරදි හෝ ඉතා ම ගැළපෙන හෝ පිළිතුර තෝරා ජ්‍යෙ අදාළ අංකය ප්‍රශ්නය ඉදිරියෙහි ඇති වර්හන තුළ ලියන්න.
01. රාගයක විස්තර හදුනාගත හැකි ගායන විශේෂය වන්නේ,
 (1) සර්ගම් ය. (2) ලක්ෂණ ගී ය. (3) බඩාල් ය.
 (4) වැරණම් ය. (5) මුපද් ය. (.....)
  02. ආඩුනිකයකුට, නිවැරදි ව ගැළීයේ පිහිටා ගායනය කිරීමේ කුසලතාව වර්ධනය කරගැනීමට වඩාත් ම යෝගය අභ්‍යාසය වන්නේ,
 (1) ජ්වලන අභ්‍යාසයයි. (2) තාල අභ්‍යාසයයි. (3) ස්වර අභ්‍යාසයයි.
 (4) ගමක් අභ්‍යාසයයි. (5) ආලාප අභ්‍යාසයයි. (.....)
  03. රාග දෙකක වෙනස හදුනාගැනීමට වඩාත් ම ප්‍රයෝගන්වත් වන්නේ,
 (1) වාදී සංවාදී ස්වර ය. (2) ගායන සමය ය. (3) රාග ජාතිය ය.
 (4) රාග සංගතීන් ය. (5) මෙලය ය. (.....)
  04. මීන්ඩ් භාවිතයෙන් ගැයීම සඳහා වඩාත් ම උච්ච නො වන ස්වර සංගතිය තෝරන්න.
 (1) ස ප (2) ප රි (3) ප ස (4) ස ස (5) නි ප (.....)
  05. 'ගැමි ගී' නිර්මාණයට පදනම් වූ මූලික කාරණා තුන වන්නේ,
 (1) ඇදහිලි වශවාස, සමාජයීය අවශ්‍යතා, පාරිසරික සාධක ය.
 (2) විවිධ වෘත්තීන්, ඇදහිලි වශවාස, ඒව විද්‍යාත්මක සාධක ය.
 (3) විවිධ වෘත්තීන්, ඇදහිලි වශවාස, සමාජයීය අවශ්‍යතා ය.
 (4) සමාජයීය අවශ්‍යතා, පාරිසරික සාධක, විවිධ වෘත්තීන් ය.
 (5) ජ්වල විද්‍යාත්මක සාධක, හොතික විද්‍යාත්මක සාධක, පාරිසරික සාධක ය. (.....)
  06. කටහඩි විවිධ තල යටතට ගැනෙන්නේ,
 (1) සොපානෝ (soprano), ඇල්ටෝ (alto) ය. (2) මේජර (major), මැඩිනර (minor) ය.
 (3) බ්‍රුපල් (dupe), කොඩ්‍රපල් (quadruple) ය. (4) සේමිබ්‍රේවි (semibreve), කොටට් (crochet) ය.
 (5) පිසිකාටෝ (pissicato), ස්ලර් (slur) ය. (.....)
  07. බෙංගාලයට ආවේණික වූ සංගීත ගෙළියක් බිජි කළ විශ කළ විශයා හා සංගීතයූයා වන්නේ,
 (1) ප්‍රශ්නීන් රවිඡංකර ය. (2) රත්න්ජංකර පත්‍රමා ය.
 (3) අම්බ් කුණුරු පත්‍රමා ය. (4) හාත්බණ්ඩේ පත්‍රමා ය.
 (5) රඛිණුනාත් තාගෝර් පත්‍රමා ය. (.....)
  08. 'ස්වේන් ලේක්' මූදා නාට්‍යයට සංගීතය නිර්මාණය කළ සංගීතයූයා වන්නේ,
 (1) බිතේවන් ය. (2) ජේපූන් ය. (3) මෙකොවිස්කි ය.
 (4) මයිකල් ජැක්සන් ය. (5) මෝසාටි ය. (.....)
  09. ස්වතනන්තු සංගීත නිර්මාණ ඇතුළත් සිංහල විශ්‍යාපට අතුරෙන් පැරණිතම විශ්‍යාපටය තෝරන්න.
 (1) සැබිපුලා (2) මාතලන් (3) සන්දේශය
 (4) රේඛාව (5) අසෝකමාලා (.....)
  10. 'දිකිරි දිකිරි ගෙනාවා දිකිරි' යන ගීතය කුමක නාට්‍යයකට අයත් වේ ද?
 (1) නර බැණා (2) රතු හැටිවකාරී (3) කැලණී පාලම
 (4) තාරාවෝ ඉහිලෙකි (5) මූජ පුත්තු (.....)

11. කරණාවක සංගීතයට ආවේණික ගායන ගෙලීන් දෙකක් වන්නේ,
 (1) වර්ණම් හා වතුරුග ය. (2) වතුරුග හා තිල්ලානා ය. (3) වර්ණම් හා තිල්ලානා ය.
 (4) තිල්ලානා හා බුපද් ය. (5) වර්ණම් හා ධමාර ය. (.....)
12. සිංහල ජන කථී ආකෘතියට තැබූරු හිත ඇතුළත් දේහිය ගැමී නාට්‍යයක් වන්නේ,
 (1) ඇහැල්පොල නාඩිගම ය. (2) පද්මාවතී තුර්තිය ය. (3) සඳකිඩුරු කථී නාඩිගම ය.
 (4) ශ්‍රී විතුම තුර්තිය ය. (5) විඛුර තුර්තිය ය. (.....)

● අංක 13 සිට 17 තෙක් ප්‍රශ්නවලට පහත සංගීත ප්‍රස්ථාරය උපයෝගී කරගන්න.

ස	ර	ග	ස	+	න්	ප්	න්	ස	-	-	-	රි	-	ප	
ස	-	ප	-	ද	-	ම	-	ග	රිගු	-	ස	න්	-	ප්	න්

13. ඉහත ප්‍රස්ථාරයේ ස්වර රචනාව කුමන රාගයක් ආප්‍රිත ව නිර්මාණයට තිබේ ද?
 (1) හමිර (2) දේස් (3) බිභාග (4) තිලක්කාමෝද් (5) බහාර (.....)
14. එම ස්වර ප්‍රස්ථාරයෙහි දක්වෙන "වකු" ස්වරයක් සහිත ස්වර සංගතිය කෙතුක් ද?
 (1) + න් ප් න් (2) ස රි ග ස (3) ග රි ග - ස
 (4) රි - ප - (5) ද - ම ම (.....)
15. එම ස්වර ප්‍රස්ථාරයේ මුල් පාදයේ 'විභාග' මත බටහිර සංගීත කෝඩිස් (Chords) යොදා ඇති තිවැරදි පිළිවෙළ වන්නේ,
 (1) | C | G | C | F ය. (2) | G | C | G | F ය. (3) | F | G | C | F ය.
 (4) | C | G | C | G ය. (5) | C | G | F | C ය. (.....)
16. එම ස්වර ප්‍රස්ථාරයේ දෙවන පාදයේ 'විභාග' මත බටහිර සංගීත කෝඩිස් යොදා ඇති තිවැරදි පිළිවෙළ වන්නේ,
 (1) CGFC (2) GGCC (3) GCFC
 (4) CFCG (5) CCFC (.....)
17. එම ස්වර රචනාවෙහි දෙවැනි පේලිය මධ්‍යම හාවයෙන් ලිපු විට තිවැරදි වන්නේ,
 (1) | ම - ස් - | රි - නි නි | ස ප් ද - ම | ග - ස ස |
 (2) | ම - ස් - | රි - නි නි | ද ප ද - ම | ග - ස ග |
 (3) | ම - ස් - | ද - ම ම | ග රි ග - ස | න් - ප් න් |
 (4) | ම - ස - | ප - ග ග | ම රි ග - ස | ර - ම ම |
 (5) | ම - ස - | ර - න් න් | ද ප් ද - ම | ග - ස ස | (.....)

● අංක 18 සිට 20 තෙක් ප්‍රශ්නවලට පහත සඳහන් කරුණු ඇසුරෙන් පිළිතුරු සපයන්න.

A - ගිහායි; B - බුත්; C - ගමක්; D - ජම; E - මුඩඩි;

18. ගායනය සඳහා අදාළ නො වන කරුණු යුගලයට අයත් අක්ෂර වන්නේ,
 (1) A හා C ය. (2) A හා D ය. (3) B හා C ය.
 (4) B හා D ය. (5) B හා E ය. (.....)
19. ගාස්ත්‍රිය ඒකළ තබිලා වාදනය සඳහා අදාළ වන කරුණු යුගලයට අයත් අක්ෂර වන්නේ,
 (1) A හා C ය. (2) A හා E ය. (3) B හා C ය.
 (4) B හා D ය. (5) B හා E ය. (.....)
20. 'තානාලංකාරවල' අන්තර්ගත විය හැකි කරුණු යුගලයට අයත් අක්ෂර වන්නේ,
 (1) A හා C ය. (2) A හා D ය. (3) B හා C ය.
 (4) B හා D ය. (5) B හා E ය. (.....)

- අංක 21 සිට 25 තෙක් ප්‍රශ්න සඳහා පහත ගිත ස්වර ප්‍රස්ථාරය ඇසුරෙන් පිළිතුරු සපයන්න.

'			'			'			'			'		
+	මුප	ස්	නි	පුධ	මුප	+	පුධ	ප	බුප	ම	ම	+	ප	ම
+	සුද්	දේශ	ස	දිං	නුද	+	රුශ්	ර	දාස	ස	ව			
+	පඩ	පම	ම	පඩ	ප-	+	බඩ	ම	-	-	-			
+	ලං	පන්	පී	නුද	රුද	+	වුරු	ස	ස	ස	ස			

21. ඉහත ගිත ස්වර ප්‍රස්ථාරයෙන් දැක්වෙනුයේ,
- (1) පහතට ගාන්තිකරම ගියකි.
(2) උචිරට ගාන්තිකරම ගියකි.
(3) සබරගමු ගාන්තිකරම ගියකි.
(4) කිරිඳීමෙන් ගාන්තිකරම ගියකි.
(5) ගුහ ගාන්තිකරම ගියකි. (.....)
22. ' ' සලකුණ භදුන්වන්නේ,
- (1) 'සමගුහ' නමිනි.
(2) 'විරාම' නමිනි.
(3) 'තිත්' නමිනි.
(4) 'තෙයි' නමිනි.
(5) 'අනුතාල' නමිනි. (.....)
23. මෙම ගිතය ගැයීම ආරම්භ වනුයේ,
- (1) සමගුහයෙනි.
(2) අවගුහයෙනි.
(3) විෂම ගුහයෙනි.
(4) සම සේපානයෙනි.
(5) අනුතාල සේපානයෙනි. (.....)
24. එම ප්‍රස්ථාරය, ගැයෙන දේශීය තිත් රුපය සහ එට සමාන හින්දුස්ථානි තාලය පිළිවෙළින්,
(1) සුඩ් මැදුම් දෙනින සහ ජප් තාලය වේ.
(2) මැදුම් තනිනින සහ දාදරා තාලය වේ.
(3) මැදුම් තනිනින සහ බෙමෙට් තාලය වේ.
(4) සුඩ් මැදුම් දෙනින සහ දාදරා තාලය වේ.
(5) මැදුම් තනිනින සහ ජප්තාලය වේ. (.....)
25. එම ශ්‍රී පාදය අවසානයෙහි යෙදෙන අතිරික්ත යතියට හිමි මානු සංඛ්‍යාව,
(1) එකකි. (2) තුනකි. (3) හතරකි. (4) පහකි. (5) හයකි. (.....)
- අංක 26 සිට 30 තෙක් ප්‍රශ්න සඳහා පහත ජේදය කියවා අදාළ පිළිතුර තෝරා ගෙන හිස්තැන් පුරවන්න.
- සංගිත භාණ්ඩය වැශීමට පෙර 'අල්වෙනි' රෝසින් කවරාගත් 'වමෝද්' "අ.පො.ස. (උ.පෙළු) සඳහා නිරදේශීත, කේමල ස්වර තුනක් යෙදෙන රාගයක් වාදනය කිරීමට මුල පිරි ය. මහුගේ භාණ්ඩයෙහි කේමල 'රූහය' සඳහා පරදාවක් නොවේ ය. ආරෝහණයෙහි ගාන්ධාර ස්වරය පමණක් වර්ණ කොට, අවරෝහණයෙහි ස්වර හත ම යොදා ගතිමින් විවිධ තාන රසක් වයමින්, 'ඡලා' සහ 'තිහාසි' ද වයා, වාදනය අවසන් කරන ලදී.
26. මහු වැශ් භාණ්ඩය නම් කරන්න. ....
27. මහු වැශ් රාගය නම් කරන්න. ....
28. මහු වැශ් ගායන හේවාදන හේවාදන ගියා ගියා නම් කරන්න. ....
29. මහු වැශ් රාගයට, සමප්‍රකාශීක රාගයෙහි නම ලියන්න. ....
30. මහු වැශ් සංගිත භාණ්ඩය පිළිබඳ සුප්‍රකට ඉන්දියානු වාද්‍ය ශිල්පියකු නම් කරන්න. ....
- අංක 31 සිට 35 තෙක් ප්‍රශ්න සඳහා ස්වර සජ්‍යතකයෙහි 'මධ්‍යම' ස්වරය පාදක කොටගත් පහත ප්‍රකාශවල දැක්වෙන හිස්තැන්හි පිළිතුරු සපයන්න.

"මධ්‍යම" ස්වරය, රාග ගායන සමය තීරණයට හේතු වන බැවින් එය (31) ..... දරුණක ස්වරය ලෙස භදුන්වනු ලැබේ. එය මාල්කොන්ස්, හීම්පලාසි, භාගේස් සහ (32) ..... යන නිරදේශීත රාගවල වාද් ස්වරය වේ. සිතාර සහ (33) ..... යන භාණ්ඩවල ප්‍රධාන තත සුසර කරනු ලබන ස්වරයයි. රාගයක එකවර අන් නොහළ පුතු ස්වර දෙක වනුයේ මධ්‍යම ස්වරය සහ (34) ..... ස්වරයයි. මධ්‍යමය ඉද්ද භා කීවු යන දෙයාකාරයෙන් ම යෙදෙනුයේ (35) ..... රාගයේ ය.

- අංක 36 සිට 40 තෙක් ප්‍රශ්නවලට පහත වගුව ඇසුරු කරගෙන හිස්තැන් සම්පූර්ණ කරන්න.

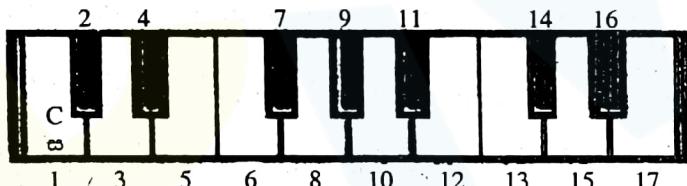
a	තබලාව	i	කිව දිත්තං
b	ඒක්තාලය	ii	තිවතා
c	තීලවාඩා	iii	ධධ දිං දිං
d	ධමාර්	iv	තිරිකිට
e	මද්දල	v	කත්තා

36. පබාවාජයෙන් වැයෙන ..... තාලයෙහි අවසාන විභාගයෙහි යෙදෙන අවනද්ධාක්ෂර ..... වේ.
37. දහිනා සහ බායාං එක් වී සැදෙන හාණ්ඩිය ..... වන අතර එම දෙකොටස ම එකවර වැයීමෙන් උපද්‍රවිය හැකි අවනද්ධාක්ෂර ..... වේ.
38. ..... හාණ්ඩියෙන් නීතුත් වන පදයකි. රත්තං .....
39. ..... තාලයෙහි දෙවරක් ම යොදා ගැනෙන පද බණ්ඩිය ..... වේ.
40. ..... ට අයත් සිවිවන විභාගයේ අවනද්ධාක්ෂර වනුයේ ..... යි.

- අංක 41 සිට 45 තෙක් ප්‍රශ්න සඳහා පහත ජේදය තුළ දක්වෙන හිස්තැන්වලට අදාළ පිළිතුර යොදා පුරවන්න.

වතුරුවේද අතුරෙන් සංගිතය හා සම්බන්ධ වේදය (41) ..... ලෙස හඳුන්වන අතර, මූලික වෙබැංක ස්වර තුන උදාත්ත (42) ..... (43) ..... ලෙස හැඳින්වේ. වර්තමාන ඉන්දියානු සංගිත අධ්‍යාපනය විධිමත් කළ (44) ..... පැවිතුමා විසින් රචිත කෘතියකි. (45) .....

- අංක 46 සිට 50 තෙක් ප්‍රශ්නවලට පහත ස්වර පුරවු සහිත සහ එහි අංක උපයෝගී කොට ගෙන පිළිතුරු සපයන්න.

46. G මේජර කොට්ඨා එකට අයත් ස්වර තුන අංකනය කරන්නේ කෙසේ ද?
- .....

47. අංක 4 'ස' ස්වරය ලෙස සලකා 'ප ම ග ර ස' යන ස්වර බණ්ඩිය පිළිවෙළින් අංකනය කරන්න.
- .....

48. "නිරිත කොණ යුතා" යන යාග ගී තනුවෙහි ආරම්භක ස්වර තුන අංකනය කරන්න.
- .....

49. "මාලකොන්ස්" රාගයේ යෙදෙන විකෘති ස්වර අංකනය කරන්න.
- .....

50. "ස ර ග ම, ර ග ම ප, - - -" යන ස්වර අභ්‍යාස කොටසෙහි හිස්තැන්ට හිමි අංක 4 ලියන්න.
- .....

*****

අධ්‍යාපන පොදු සහතික පත්‍ර (උස්ස පෙළ) විභාගය, 2014 අගෝස්තු (නව නිර්මැණය)
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 2014 (New Syllabus)

ಕರ್ನಾಟಕ

- I කොටසින් ප්‍රශ්න දෙකකට ද, II කොටසින් එක් ප්‍රශ්නයකට ද, III කොටසින් ප්‍රශ්න දෙකකට ද වගයෙන් ප්‍රශ්න පහකට පිළිතුරු සපයන්න. (සැම ප්‍රශ්නයකට ම ලකුණු 20 බැංකින් ලැබේ.)

I කොටස

01. (i) පහත සඳහන් 'ස්වර සංගතින්' අයන් වන රාග හඳුනාගෙන නම් කරන්න.

  - (a) ස රි ස ග ම ධ, නි ධ, ස් නි ධ ප
  - (b) නී ස ම, ම ප ග, ම ග රි ස
  - (c) ධ ප, ගම ග, නී, ස රි ග ම ග
  - (d) ත් ස, බ් නී රි, ග ම ප, ග ම, රි ග රි

(ලක්ෂණ 08 ඩි.)

(ii) ඉහත 'රි', 'ප' ස්වර වාදී-සංවාදී වශයෙන් යෙදෙන රාගයක මේලය, ආරෝහණ, අවරෝහණ, මූඛ්‍යාංග, රාග ජාති, ගාන සමය යන රාග විස්තර ලියා දක්වන්න.

(ලක්ෂණ 06 ඩි.)

(iii) ඉතිරි රාග තුනෙන් එක් රාගයකට අයන් මධ්‍යලය බ්‍යාල ගියක හෝ ලක්ෂණ ගියක හෝ වාදිතයක හෝ ස්වර ප්‍රස්ථාරය තානාලංකාර දෙකක් ද සමගින් ලියා දක්වන්න.

(ලක්ෂණ 06 ඩි.)

02. (i) 'සම ප්‍රකාශනී' රාග යනු කවරේ ද? සැකෙකින් හඳුන්වන්න.

(ලක්ෂණ 02 ඩි.)

(ii) දේස් - තිලකකාමෝද් ජෝනපුර-ආකාචාරී

ඉහත දක්වෙන එක් රාග ප්‍රශ්‍රාලයකට අයන් රාග දෙක අතර සමානතා තුනක් ද, අනෙක් රාග දෙක අතර අසමානතා තුනක් ද ලියන්න.

(ලක්ෂණ 06 ඩි.)

(iii) දේස්, තිලකකාමෝද්, ජෝනපුර යන රාග අතුරෙන් එක් රාගයකට අයන් මධ්‍යලය බ්‍යාල ගියක් හෝ ලක්ෂණ ගියක් හෝ වාදිතයක් හෝ තානාලංකාර දෙකක් ද සමගින් ස්වර ප්‍රස්ථාර කරන්න.

(ලක්ෂණ 06 ඩි.)

(iv) දේස්, තිලකකාමෝද්, ජෝනපුර යන රාග අතුරෙන් එක් රාගයකට අදාළ පරිදි ස්වර 30 කට නොඅඩු ආලාප බණ්ඩයක් ලියා දක්වන්න.

(ලක්ෂණ 04 ඩි.)

(v) ආලාප වර්ග හා තානාලංකාර වර්ග දෙක බැහින් නම් කරන්න.

(ලක්ෂණ 02 ඩි.)

03. පහත වගවෙහි ක්වෙනෙයේ "රාග සංගති" කිහිපයකි.

රාග සංගෝ		රාගයේ නම
A	සම	1. <u>ගමගුස</u> 2. මපදිග 3. <u>ගමරස</u>
B	රම	1. <u>පත්‍රියප</u> 2. පධිමල 3. <u>පත්‍රිමල</u>
C	ගම	1. <u>රිගරස</u> 2. පස්නිප 3. දනිධස්

- (i) ඉහත වගුවෙහි A, B, C කොටස්වල දක්වෙන රාග සංගති ඉදිරියෙන් දක්වෙන 1, 2, 3 යනාදී අංක යොදා ඇති රාග සංගති සමඟ ගැලපීමෙන් හඳුනාගත හැකි රාග පහත නම් ලියන්න. (ඉංග්‍රීසි අකුර-ඉලක්කම-රාගයේ නම වියයෙන්) (ලක්ෂණ 10 දි.)

(ii) A වගු කාණ්ඩියෙහි දක්වෙන රාග කුතෙන් එකකට අයත් මධ්‍යලය හිතයක හෝ ලක්ෂණ හිතයක හෝ වාදිතයක හෝ 'ස්ථායි' කොටස පමණක් ස්වර ප්‍රස්ථාර කරන්න. (ලක්ෂණ 04 දි.)

(iii) B වගු කාණ්ඩියෙහි දක්වෙන කුමෙති රාග දෙකක් අතර සමාන-අසමානතා කුනා බැඳින් පෙළගස්වන්න. (ලක්ෂණ 06 දි.)

II කොටස

04. (i) පහත (●) යටතෙහි කරුණු අනුව හඳුනාගත හැකි රංග සම්පූදායන් / ගායන ගෙලීන් / ශ්‍රී විශේෂ අවක්‍රාමයන් පහත එක් තීරුවකට දෙක බැහින් වන ලෙස ගැළපෙන ආකාරයට වගුගත කරන්න.

(අ) උතුරු ඉන්දිය ගායන ගෙලීන්	(ඇ) ලාංකිය ජන ශ්‍රී	(ඉ) දකුණු ඉන්දිය ගායන ගෙලීන්	(ඊ) ලාංකිය රංග සම්පූදායන්හි එන ශ්‍රී

(ලක්ෂණ 08 ඩී.)

- (●) (a) තරාණා ගායන ගෙලීයෙහි ආකෘතියට බෙහෙවින් ම සමාන කරණාවක ගායන ගෙලීයකි.
 (b) වියතුන් විසින් රවිත සංදේශ කාචා ආදියෙහි ඇතුළත් ශ්‍රී විශේෂයකි.
 (c) විවිධ ගායන ගෙලීන් හතරක් සමෝධානිතව (එක්ව) නිර්මාණය වී ඇති ගායන ගෙලීයකි.
 (d) පත්තිනි දෙවියන් හා සම්බන්ධ අනුරුපණ මාධ්‍යයෙන් කතාවක් කියුවෙන උඩිවට ගාන්තිකර්ම හා සමාන තතු රටාවලින් යුත් ශ්‍රී තතු නිර්මාණය කරන ලද ගායන ගෙලීයකි.
 (e) සදාරංග, අදාරංග යන සංගීතයෙන් විසින් බොහෝ සෞඛ්‍ය ශ්‍රී තතු නිර්මාණය කරන ලද ගායන ගෙලීයකි.
 (f) පල්ලවී, අනුපල්ලවී, වරණම්, මුක්තායි ස්වරම්, විවිත ස්වරම් ආදි කොටස් යෙදෙන ගායන විශේෂයකි.
 (g) 'පබාවාත්' නම් තාලවාද්‍ය හා ඊඩ්බ්‍යුන් වැශයෙන මාත්‍රා 14 කින් යුත් තාලය, ඇසුරු කර ගන්නා ගායන ගෙලීයකි.
 (h) 'තෙරික්කුත්තු' නම් ඉන්දියානු විදි නාචා ශ්‍රී තතු ආභාසය ලබා ඇති, වසර 200 කට ආසන්න ඉතිහාසයකින් යුත් ශ්‍රී විශේෂයකි.
 (i) "පැවිචි අඩින්නේ මොන්නට දේ බොල" වශයෙන් පද ආරම්භ ව ගැයෙන ශ්‍රී විශේෂයකි.
 (j) වසර 1880 දී පමණ 'බලිවාලා' නාචා කණ්ඩායම, මෙරටට හඳුන්වා දුන් ශ්‍රී විශේෂයකි.

- (ii) ඉහත (b) සහ (i) යන කරුණු දෙක අතර පවත්නා යුතුවේ ලක්ෂණ, කරුණු හතරක් යටතේ සංසන්ධාය කර ලියන්න.

(ලක්ෂණ 04 ඩී.)

- (iii) ඉහත (c) කරුණට අදාළ ගායන ගෙලීය ගොඩනැගී ඇති සිවු ආකාර වූ ගායන ගෙලීන් හතර නම් කරන්න.

(ලක්ෂණ 04 ඩී.)

- (iv) වගුවෙහි (ඊ) තීරුවෙහි නම් කළ ශ්‍රී වර්ගයකට අයත් ශිතයක ස්ථායි කොටසක ශිත-ස්වර ප්‍රස්ථාරය ලියන්න.

(ලක්ෂණ 04 ඩී.)

05. (A) - සිමිගති   (B) - ශේෂල් ,   (C) - ප්‍රශ්නස්ථි

- (i) ඉහත සඳහන් සංගීතමය මාතාකා අයත් සංගීත පද්ධති පිළිවෙළින් නම් කරන්න. (ලක්ෂණ 03 ඩී.)
 (ii) 'සිමිගති' සඳහා යුතුවේ දායකත්වයක් සැපයු ප්‍රසිද්ධ සංගීතයෙකු පිළිබඳ, ඔහුගේ සංගීතමය හා ජ්වලනාරකු පහක් යටතේ විස්තරයක් ලියන්න. (ලක්ෂණ 05 ඩී.)
 (iii) (B) මාතාකාව අයත් සංගීත සම්පූදායේ විකාශය හා උත්තතිය වෙනුවෙන් ඉමහත් සේවාවක් ඉවු කළ සංගීතයෙකු පිළිබඳ කරුණු පහක් යටතේ විස්තරයක් ලියන්න. (ලක්ෂණ 05 ඩී.)
 (iv) ප්‍රශ්නස්ථි ශ්‍රී පිළිබඳ, යුතුවේ කරුණු පහක් පදනම් කොට ගෙන විස්තරයක් කරන්න. (ලක්ෂණ 05 ඩී.)
 (v) ප්‍රවලිත ප්‍රශ්නස්ථි ශ්‍රී පාදයක් තාලානුකූලව පද ප්‍රස්ථාර කරන්න. (ලක්ෂණ 02 ඩී.)

III කොටස

06. (A) + ග ම | ප - ග | ම ප ඩ | ප ග - | - ග ම
 | ප - ග | ම ප ඩ | ප ග - | - ග ම
 | ප - ග | ස - - | ම - ර | තී - -
 | ප ඩ ප | ම ර තී | ස - - | - - -

(B) සපුපු පධුප ම - - - - | ම - ඩ පමුප ග - - ම ග රි
 රිගරි සසරි ග - - ම ග රි | ර - ම ගරිස ස - - -

(C) ස - ම ම | ම - - - | ම ඩ ප ම | ග - ම ග රි
 රි ග ස රි | ග - - - | රි ම ග රි | ස - - -

(D) ධ - ඩ ධ ඩ ඩ | ප - ඩ ධ ඩ ඩ | ප - ඩ ප ම ග | ම - ප ප ප ප
 ග - ග ග ග ග | ම - ම ප ම ප | ධ - ප ද ප ම | ම - ම ම ම -

ඉහත දක්වෙනුයේ කොටස හියක / ගුෂමෝන් යුගයේ හියක / කෝලම් හියක / නැලුවිලි හියක / ස්වර ප්‍රස්ථාර මුල් කොටස් කිහිපයකි. එම නිශ්චිත අතුරෙන්,

(i) (A), (B), (C), (D) අක්ෂර යටතේ දක්වා ඇති ස්වර ප්‍රස්ථාර අයන් හි වර්ග හතර පිළිවෙළින් නම් කරන්න.

(ලකුණු 08 දි.)

(ii) (A) කොටසෙහි දක්වෙන ස්වර ප්‍රස්ථාරය අපරදිග ක්‍රමය (Staff notation) අනුව ප්‍රස්ථාර කරන්න. (ලකුණු 04 දි.)

(iii) ඔබ ලිපු අපරදිග ප්‍රස්ථාරයේ ම අදාළ වසීම් සිග්නේටර (Time signature) ලියා දක්වා බොටඩ් මිනිම (Dotted minim) සංකේත ස්ථානයක් සහ වසීඩ් තෝට් (Tied note) යෙදෙන ස්ථානයක් රිතල සලකුණකින් පෙන්වුම් කරන්න.

(ලකුණු 03 දි.)

(iv) (D) අක්ෂරයෙන් භැඳීන්වෙන හි වර්ගයෙහි සංගීතමය ලක්ෂණ තුනක් පෙළ ගස්වන්න. (ලකුණු 03 දි.)

(v) (B) සහ (C) දෙකොටසෙහි ශිතවලට අදාළ දේශීය කිත් රුප පිළිවෙළින් නම් කර එයට සමාන වන අපරදිග වසීම් සිග්නේටර (Time signature) ද ලියන්න. (ලකුණු 02 දි.)

07. පහත මාත්‍යකා හතරක් පිළිබඳ කෙටි සටහන් උදාහරණ සහිත ව ලියන්න. (එක් මාත්‍යකාවක් සඳහා සූචිත කරනු ලැබු අන්තර්ගත විය යුතු ය.)

(i) බටහිර සංගීත භාණ්ඩ වර්ගීකරණය

(ii) රාග 'ගාන සමය'

(iii) ගායන විෂයයෙහි ලා වැදගත් වන ස්වරාලය සහ කරුණේන්දීය

(iv) පද රුවනාවකට තත්ත්වක් නිර්මාණය කිරීමේ දී සැලකිය යුතු කරනු

(v) එනා, ගම්ලැන්, ඉස්ලාම් යන සංගීත සම්ප්‍රදායන් අතුරෙන් එක් සංගීත සම්ප්‍රදායක්

(vi) 'මිපෙරා' සහ 'බැලේ නාට්‍ය' සංගීතය

(ලකුණු 20 දි.)

08. (i) පහත වගුවෙහි හිස්තැන් ගැළපෙන කරනු යොදා සම්පූර්ණ කරන්න.

(මෙහේ පිළිතුරු පත්‍රයෙහි අදාළ රෝම ඉලක්කම සහිත ව පිළිතුරු සපයන්න.)

(ලකුණු 06 දි.)

හිත නාමය	රාගය	හිත විශේෂය	තාලය	හිතය හා බැඳී නාමය
a. ලේඛන මුණි රාජගේ	I	න්ර්ති	කෙහෙරවා	II .....
b. ඇදුරුතුමා වන්න මගේ	මාන්ඩි	III	IV	පේමතෝ ජායා සේකෝ
c. මුව මුක්තාලකා	පිඟ	V	ව්‍යිතාල	VI .....

ගිත නාමය	රාගය	ගිත විශේෂය	තාලය	ගිතය හා බැඳී නාමය
d. හෝපලු වන පෙන	VII	සරල ගාස්ත්‍රිය	VIII	ආචාර්ය වික්ටර් රත්නායක
e. කමලාසිනී වන්දනී කරුණා විලාසිනී	හංසධිවති	IX	X	විශාරද පී.වී. තන්දිසිරි
f. තීර හරණ කෙකසේ, ජාලුව සකී, අඩ	XI	XII	ත්‍රිතාල්	හාත්බණ්ඩේ කුමික් පුස්තක් මාලිකා

(ii) b (IV) හි ඔබ සඳහන් කළ තාලය, සම, දෙගුණ වශයෙන් තාල සංකේත සහිත ව ප්‍රස්තාර කරන්න.

(ලකුණු 03 ය.)

(iii) ත්‍රිතාලයට බෙහෙවින් ම සමානකමක් පෙනෙන වෙනත් තාලයක් නම් කර, එම තාල දෙක අතර සමානතා සහ අසමානතා තුන බැඳීන් ලියන්න.

(ලකුණු 06 ය.)

(iv) නිරදේශිත සරල ගාස්ත්‍රිය ගිතයක් තෝරා ගෙන එහි සංගීතමය ලක්ෂණ පහක් උදාහරණ ලෙස දක්වමින් ඇගයීමක් කරන්න.

(ලකුණු 05 ය.)

*****

01. (2)	02. (3)	03. (4)	04. (4)	05. (3)
06. (1)	07. (5)	08. (3)	09. (5)	10. (2)
11. (3)	12. (3)	13. (4)	14. (3)	15. (4)
16. (4)	17. (2)	18. (4)	19. (2)	20. (1)
21. (3)	22. (4)	23. (2)	24. (2)	25. (3)
26. එස්රාජ් හෝ දිල්රුබා
 27. ජේනපුර
 28. බ්‍යාල්
 29. ආගාවරී
 30. අගිඡ් වන්ද බෙනර්සි, රනධිර රෝසි
 31. අධිව / සමය
 32. බහාර හෝ සෙහරලී
 33. එස්රාජ් හෝ දිල්රුබා
 34. පංචම
 35. හැමිර හෝ ඩිනාග්
 36. ධමාර - තිවතා
 37. තබ්ලා - ධ ධ දිං දිං
 38. මද්දල - කිට දින්තා
 39. ඒක්තාලය / තිලවතා - තිරිකිට
 40. ඒක්තාලය - කත්තා
 තිලවතා තාලය - ධ ධ දිං දිං
 ධමාර තාලය - තිවතා
 41. සාම්බේදය
 42. අනුදත්ත
 43. ස්වරිත
 44. හාන්බණ්ඩේ හෝ විෂ්ණු දිගමිලර පළුෂකාර්
 45. කුමික් පුස්තක් මාලිකා හෝ රාග වියුන
 46. 8, 12, 15 හෝ 3, 8, 12 (පූ නි ර හෝ ර ප නි)
 47. 11, 9, 8, 6, 4 (නි ධ ප මග)
 48. 1, 3, 6 (ස. ර ම)
 49. 4, 9, 11 (ග ධ නි)
 50. 5, 6, 8, 10 (ග ම පාද)

*****

I කොටස

01. (i) (a) - හම්බර (b) - සීමප්ලාඩු (c) - කාලිංගධා (d) - ජයජයවන්ති
(ලකුණු 02 බැංකින් ලකුණු 08 දි.)

(ii) R, P ස්වර වාදී - සංවාදී වන රාගය ජයජයවන්ති

- ✗ මේලය - බමාජ්
- ✗ ආරෝහණ - ස, රිරි, රිගරිස, නිධිප, R, ගමප, නිස්
- ✗ අවරෝහණ - ස්, නිධිප, ධම, රිගරිස
- ✗ මූඛ්‍යාංගය - රිගරිස, නිධිපරි
- ✗ ජාතිය - සම්පූර්ණ
- ✗ ගාන සමය - රාත්‍රී දෙවන ප්‍රහරය

(ලකුණු 01 බැංකින් ලකුණු 06 දි.)

(iii) රාගය හම්බර - මධ්‍යලය බ්‍යාල ශික්‍ය - කාලය ත්‍රිතාල් ස්ථානය:

ස	ස	නි	නි	ම'	ප	ග	ම	ධ	ධ	-	ස්	ධ	-	ප	-
ග	ම	ධ	ධ	ප	ධ	ප	-	ග	-	ම	රි	ස	රි	ස	-
ස	ස	ම	(මග)	ප	භම'	ධ	ප	ඩ'ප	ධති	ස්රි	ස්ත්‍රී	ස	ධ	ප	-
ප	ස	නි	නි												
0				3				x				2			

(ස්ථානය කොටසට ලකුණු 02 දි.)

අන්තරා:

ප	ප	ස	ස	ස	ස	ස	රි	ස	ස	ධ	ස	රි	ස	නි	ධ	ප
ග	ග	ම	රි	ස	රි	ස	ස	ස	ධ	ධ	ස	රි	ස	නි	ධ	ප
ස	ස	ම	(මග)	ප	භම'	ධ	ප	ඩ'ප	ධති	ස්රි	ස්ත්‍රී	ස	ධ	නි	ප	
ප	ස	නි	නි	(ප)	-	ග	ම									
0				3				x				2				

(අන්තරා කොටසට ලකුණු 02 දි.)

තානාලංකාර

(1) ස් ස් නි නි | ම' ප ග ම | ස්රි ස්ත්‍රී බුප ම්ප | ම්ප බුප ගුම රිසු

(2) ස් ස් නි නි | ම' ප ග ම | ද ද - ස් | ද - ප -

ගුම රිසු -රි සපු | බුප ම්ප ගුම රිසු | ගුම දති බුප ම්ප | ගුම පුග ම්රි සපු

(තානාලංකාර 02 ට ලකුණු 02 දි.)

රාගය කාලිංගධා - මධ්‍යලය බ්‍යාල ශික්‍ය - කාලය ත්‍රිතාල්

ස්ථානය

ව	ස	-	නි	ව	-	(ම)	-	ව	ප	ග	ම	ග	-	ස	නි	ග
ස	-	භ	ම	ප	ධ	නි	-ස්	ව	නි	ස්	නි	ව	-	ස	නි	
0				3				x				2				

අන්තරා:

-	ව	ප	ව	නි	-	ස්	ස්	ස්	රි	ස්	රි	ස්	රි	ස්ත්‍රී	ස්ත්‍රී	ස්ත්‍රී	
ස	නි	ස්	රි	(ස්)	-	ව	ප	ව	(ව)	නිස්	(රිරි)	ස්ත්‍රී	(ස්ත්‍රී)	ව	ප	ස්	-
0				3				x				2					

තානාලංකාර

x

2

- (1) ස් නි | ඩ ස් - නි | ඩ - ම - | ගම පඳ මප දිප | මග රිස
- (2) ස් නි | ඩ ස් - නි | ඩ - ම - | ඩ ප ග ම | ග - - ග
ගම පඳ පඳ තිස් | තිස් රිස් තිබ පම | පඳ තිස් රිනි ස්රී | ස්ත්‍රී දිප

රාගය හිමිත්ලාභී - මධ්‍යලය බ්‍ර්‍යාල හිතය - තාලය ත්‍රිතාල්

සේවකයි:

ග	-	ර	ස	ර	නි	ස	-	ස	-	ම	ම	ම	-	නි	-	ප	-
ග	ග	ර	ස	ර	නි	ස	-	ස	-	ම	ම	ම	-	ග	-	ම	-
ප	නි	ස	ග	ර	-	ස	-	ර	නි	ස	ප	ග	-	ප	-	ප	-
x				2				0				3					

අන්තරා:

ප	ප	ප	ම	ප	-	ග	ම	ප	ප	නි	නි	ස	ස	-	ස	ස	-	
නි	නි	ස	ග	ර	ර	ස	-	නි	නි	ස	ස	ප	ම	නි	ප			
ග	ග	ර	ර	ර	නි	ස	-	0										
x				2								3						

තානාලංකාර

- (1) ප - | ග - ර ස | ර නි ස - | ගම පත්‍රි ස්රීස් | තිබ පම ගුරී ප-
- (2) | ග - ර ස | ර නි ස - | ස - ම ම | ම - -
| තිස් ගම පම ගම | ගම පත්‍රි පම ගම | පත්‍රි ස්රීස් තිස් | තිබ පම ගුරී ප-

(එක් රාගයක මධ්‍යලය හා තානාලංකාර ලිඛිමට - ලකුණු 06 දි.)

02. (i) 'හම ප්‍රකාශී' රාග යනු,
රාග අංගවලින් බොහෝවිට සමාන වූ රාගයි. එසේ ම එම රාගවල යෙදෙන ස්වර සංගති ද බොහෝවිට සමාන වන අතර, කුඩා ස්වර සංගතියකින් එම රාග වෙන්කර හඳුනාගත හැකි වේ. (ලකුණු 02 දි.)

(ii) දේශ - තිලක්කාමෝද් සමානතා

- ☒ රාග දෙක ම බමාජ් මේලයෙන් ජනිත වී තිබේ.
- ☒ රාග දෙකේ ම වාදී ස්වරය රි වන අතර, සංවාදී ස්වරය ප වේ.
- ☒ වාදී ස්වරය රි වන තිසා රාග දෙක ම පුර්වාංග වාදී රාග වේ.
- ☒ රාග දෙක ම රාත්‍රී කාලයේ ගායනා කිරීම.
- ☒ සමාන ස්වර සංගති අතර රිමප, පධිමග යෙදීම.

දේශ - තිලක්කාමෝද් අස්මානතා

- ☒ දේශ රාගයේ ජාතිය සම්පූර්ණ වන අතර, තිලක්කාමෝද් රාගයේ ජාතිය ඡාච්ච සම්පූර්ණ වේ.
- ☒ දේශ රාගයේ තිශාදය දෙයාකාරයෙන් ම යෙදෙන අතර, තිලක්කාමෝද් රාගයේ තිශාදය ගුද්ධ වේ.
- ☒ දේශ රාගයේ මුඛ්‍යංගය ලෙස රිමප, තිබිය, පධිමග, ගරිගස වන අතර, තිලක්කාමෝද් රාගයේ මුඛ්‍යංගය ආනුෂ්‍යරිග, ස, රිපමග, සත්‍ය ලෙස යෙදේ.
- ☒ දේශ රාගයට විවාදී ස්වරයක් ලෙස කොමල ග යෙදෙන අතර, තිලක්කාමෝද් රාගයේ විවාදී ස්වර නොයෙදේ.

ජ්‍යෙනපුරි - ආයාවරී සමානතා

- ☒ රාග දෙකේ ම මේලය ආයාවරී වේ.
- ☒ රාග දෙකේ ම අවරෝහනයේ ස්වර යෙදීම සමාන වේ. එනම් ස් නි ඩ ප මග රිස වේ.
- ☒ රාග දෙකේ ම ග ද නි ස්වර තුන ම කොමල වේ.
- ☒ රාග දෙකේ ම වාදී සංවාදී ස්වර සමාන වේ. එනම් වාදී ද වන අතර, සංවාදී ග වේ.
- ☒ රාග දෙකේ ම ගාන සමය දිවා දෙවන ප්‍රකාශ වේ.

ජේනපුරි - ආයාවරී අසමානතා

- ✖ ජේනපුරි රාගයේ ජාතිය මාඩව, සම්පූර්ණ වන අතර, ආයාවරී රාගයේ ජාතිය මාඩව - සම්පූර්ණ වේ.
- ✖ ජේනපුරි රාගයේ ආරෝහණයේ ග පමණක් වර්තිත විසින් ප ද නි ස් ලෙස යෙදෙන අතර, ආයාවරී රාගයේ ආරෝහණයේ ග, නි වර්තිත විසින් ප ද ස් ලෙස යෙදේ.
- ✖ ජේනපුරි රාගයේ මුඛ්‍යාගය මප, නි ද ප, ධ, ම ප ග, ර ම ප වන අතර, ආයාවරී රාගයේ මුඛ්‍යාගය ර ම ප, නි ද ප ලෙස වේ. (ලක්ශ්‍ර 06 යි.)

(iii) දේශ රාග - මධ්‍යලය සිතය - කාලය ත්‍රිතාල්

ස්ථානය:

ර	ම	ර	ම	-	ප	-	ධ	(නි)	-	-	ධ	ප	ධ	ප	-
ර	බ	ග	ණ	ස	ග	ස	ග	රෝ	ස	ස	තු	ස	ම	නා	ස
-	ස්	-	<u>නි</u>	ධ	ප	ම	ප	ධ	ම	-	ම	ග	රි	ග	ස
ස	තා	ස	ණ	හ	ව	තා	තා	සි	රෝ	ස	නි	ස	දි	නා	ස
0				3				x				2			

අන්තරා:

ම	ම	ප	-	නි	නි	ස්	ස්	රිගු	රිගු	රි	ස්	රි	නි	ස්	-
වි	නි	හ	0	දැ	ර	ස	බ	රුන	ගුන	ත	ප	සා	නා	රා	ස
ත්‍රිස්	රි	ස්	<u>නි</u>	-	ධ	ම	ප	(මප)	ධ	-	ම	ග	රි	ග	ස
මුද	ස	ග	රා	ස	ල	වි	ර	ත්‍රියා	ස	ස	ක	ලේ	ප	නා	ස
0				3				x				2			

කානාලංකාර

(1) රිමරිම | - ප - ධ | නි - - ධ | ප ධ ප -

ගුරු රිස ත්‍රිස් රිම | පුද මුප මුරු රිස | ත්‍රිස් රිම පනි ස්රි | ස්ත්‍රී එප මුරු රිස

(2) රිම රිම | - ප - ධ | නි - - ධ | ප ධ ප -

රිප මුරු රිස ත්‍රිස් | ත්‍රිස් රිම පනි ස්රි | පනි ස්රි ගුරු රිස් | ත්‍රිධ පම ගුරු ස්

රාගය තිලක්කාමෙද - මධ්‍යලය සිතය - කාලය ත්‍රිතාල්

ස්ථානය:

ර	ග	ර	ප	ඡ	ගෝ(රු)	නිෂ්	ස්	නිෂ්	ඡ	නිෂ්	ස්	නිෂ්	ඡ	නිෂ්	ස්
නිෂ්	ස	ර	හ	ර	නා	ශෙක	ස්	රු	ස	විං	ස්	සි	නා	ඇ	බ
රි	ම	ඡ	ධ	ම	ඡ	ස්	-	ඡ	ධ	ම	ම	ගෝ	නිෂ්	ස්	ස
චි	ග	ර	ව	ල	ඡ	තා	වො	ස්	තා	ර	තා	රෝ	රා	වො	ස
-	ග	රි	ඡ	ම	ගෝ(රු)	නිෂ්	ස්	නිෂ්	ඡ	නිෂ්	ස්	සි	රි	ග	ත්‍රි
-	නිෂ්	ර	හ	ර	නා	ශෙක	ස්	රු	ස	විං	ස්	සි	නා	ඇ	බ
0				3				x				2			

අන්තරා:

ම	ම	ම	ම	ඡ	ඡ	නිෂ්	නිෂ්	ස්	ස්	නිෂ්	නිෂ්	ස්	ස්	නිෂ්	නිෂ්
රි	රි	ස්	රි	ඡ	ඡ	නිෂ්	ස්	ස්	ඡ	නිෂ්	ස්	සි	රි	ග	-
ඡ	ඡ	ම	ඡ	ඡ	ඡ	නිෂ්	ස්	ඡ	ඡ	ම	ම	ගෝ	නිෂ්	ස්	බ
x				2				x				3			

කානාලංකාර

- (1) රිග රිප | ම ගුරි නි ස | රිප මග රිස තීස | රිම පැධ මප ස්-
(2) රිග රිප | ම ගුරි නි ස | නි ප් නි ස | රිග නි ස
 ප්නි සරි ගස රිප | මප තීස පනි ස්- | පනි ස්- පධ මග | රිග රිප මග තීස

රාගය රෝහපුරි - මධ්‍යලය හිතය - කාලය ත්‍රිතාල්

ස්ථායි:

ම	ම	ප	ස	ව	-	පධ	මප	ග	-	ර	ම	ප	ස	ච	නි	-	ස	ප	-		
ප	ර	යේ	ස	පා	ස	ප්‍රා	නු	වා	ස	යෙක්	ස	පිරි	වා	-	සි	සි	-	සි	ප		
ප	-	ග්	-	රි	-	ස්	-	නි	නි	ස්	ස										
යේ	ස	නා	ස	ම	ස	නේ	ස	ගු	කී	ය	න	කි	සි	සි	ස						
3				x				2				0									

අන්තරා

ම	-	ප	බ	-	ව	නි	නි	ස	ස	ස	-	නි	ස	ස	-							
හා	s	ත්	දෝ	s	ර	ලි	ර	න	තා	s	රෝ	යේ	s	වේ	s							
බ	-	බ	-	ස්	ස්	ස්	ස්	ස්	ස්	ස්	-	රි	රි	බ	ප							
යේ	s	දේ	s	ත්	ර	දේ	s	ප්‍රා	s	ස	න	යෙක්	s	දේ	s							
ප	ප	ග්	-	රි	-	ස්	-	නි	-	ස්	ස	රි	රි	බ	ප							
බ	ර	ස	ස	යේ	s	වා	s	යෙක්	s	නි	ත	චි	රි	යේ	s							
බ	ම	ප	ස									2				0						
3				x																		

කානාලංකාර

- (1) ම ම ප ස් | බ - පධ මප | සරි මප දිනි ස්- | තීඩ පමු ගුරි ප-
(2) ම ම ප ස් | බ - පධ මප | ග - රි ම | ප ප ප -
 සරි මප දුප මප | මප දිනි ස්නි දුප | ග් ග් තීඩ පමු | මප දුප මග රිස

එක රාගයක් ලිවිමේ දී ස්ථායි කොටසට - ලකුණු 02 දි.

අන්තරා කොටසට - ලකුණු 02 දි.

කානාලංකාර දෙකට - ලකුණු 02 දි.

(මුළු ලකුණු 06 දි.)

(iv) දේශ රාග ආලාප

ස, රිමප, මග, රිග, ස, ප් නි සරි, ම ග රි ග,
 රිප, මග, රිග, ස, රිමප, නි ද ප, ම ප බ,
 මග, රි, නි ස, ම ප, නි නි ස්, ප නි ස් රි,
 රි ග රි, ස් නි ද ප, ම ග, රි, නි නි ස

තිලත්කාලෝද් රාග ආලාප

ස, ප් නි ස රි, ග ස, රි ප ම ග, ස නි, ස, රි ග,
 ස, රි ම ප බ, ම ග, රි, රි ප ම ග, නි ස, ස,
 ම ප, නි නි ස්, ප නි ස් රි, නි ස්, ප බ ම ග,
 ස රි ග, ස නි, ප් නි ස රි, ග, ස - - -

රෝහපුරි රාග ආලාප

ස, රි ම ප, බ ප, ම ප ග, රි ම ප, ග රි ස, ධ නි, ස
 රි ම ප, ස රි, රිම, මප, මප, නි ද ප, ද ම ප,
 ග, රි ම ප, මප, ග, රිස, ම ප ද නි ස්,
 රි ස්, සරි, ග, රි ස්, රි නි ද ප, ම ප බ,
 ම ප, ග රි ස, රි ම ප - - -

(ලකුණු 04 දි.)

(v) ආලාප වර්ග

1. 'අ' කාර ආලාප
2. නේමිනෝම් ආලාප
3. බෝල් ආලාප
4. ස්වර ආලාප
5. ජේඩ් ආලාප

කානාලංකාර වර්ග

1. සපටි තාන = ගුද්ධ තාන = සරල තාන
  2. කුට තාන = වතු තාන = ගිරත් තාන
  3. අලංකාරික තාන
  4. බෝල් තාන
  5. මිශ්‍ර තාන
  6. ගමක තාන
  7. සර්ගම් තාන
- (ආලාප හා කානාලංකාර වර්ග 2 නම් කිරීමට - ලකුණු 02 දි.)

03. (i) A 1. සම - ග ම ග ස - මාලකොන්ස්
2. සම - ම ප ද ග - හාගේශ්
3. සම - ග ම රි ස - බහාර්

- B 1. රිම - ප නි ධ ප - දේස්
2. රිම - ප බ ම ප - ආයාවරී හේ ජේනපුරි
3. රිම - ප නි ම ප - ම්‍රින්දාමනී සාරංග

- C 1. ගම - රි ග රි ස - ජයරයවන්ති
2. ගම - ප ස් නි ප - බිහාග
3. ගම - බ නි ධ ස් - හමිර

(ලකුණු 10 දි.)

(ii) රාගය මාලකොන්ස් - මධ්‍යලය හිතය

ස්ථායි කොටස

ම	ග	ස	ස	ස	ස	ස	ඩ	නි	ම	-	-	-	ග
ප	ස	හැ	ග	ල	ර	ප	ඩ	නි	ස	ස	ස	ස	ග
ග	(ගෙ)	ග	ස	ග	ස	ස	ඩ	නි	ස	ම	-	-	ග
ඡ	ශ්‍රී	සා	ග	ල	ර	ප	ව	නි	ස	නි	ස	ස	ශ්‍රී
-	ස්	-	ස්	ස්	-	නි	ඩ	ම	ඩ	නි	-	වි	ම
s	දේ	s	බො	ඒ	s	සි	s	ම	ද	සි	s	ඒ	නි
0				3				x			2		

රාගය හාගේශ් - මධ්‍යලය හිතය

ස්ථායි කොටස

ම	-	ඩ	ඩ	නි	-	නි	ඩ	-	ම	ඩ	ඩ	ඩ	ග
යේ	s	යේ	s	ද	s	ය	ද	s	ය	ග	ර	ලා	s
ර	ස	නි	ඩ	ස	-	ස	-	ම	ඩ	නි	ඩ	ග	-
ජ	ඩ	නි	ර	යේ	s	ජේ	s	ජ	ස	ස	ස	යා	ඩ
3				x				2			0		

රාගය බහාර් - මධ්‍යලය හිතය

ස්ථායි කොටස

-	නි	-	ඩ	ම	ඩ	ඩ	ඩ	-	ඩ	-	නි	ස්	නි	ස්
s	ලොක	s	සේ	නි	ස	සි	s	වාං	s	s	ද	නි	s	s
ස	ස්	ස්	නි	-	ඩ	ම	ඩ	ජ	ජ	ජ	ම	රි	රි	ස
ජ	ඩ	ද	රා	s	ස	ම	ද	මා	s	ස	ත්‍රි	ත්‍රි	ස	ජ
ම	ම	ම	ම	ඩ	-	ඩ	ඩ	-	ඩ	-	නි	ස්	ස්	ජ
ඡ	ඡ	ඡ	ඡ	ඩො	s	ර	ඩ	s	සා	s	ම	නි	s	ss
0				3				x			2			

(ලකුණු 04 දි.)

එම රාගවලට අදාළ ලක්ෂණ හිත ස්ථායි කොටස් වුව ද ප්‍රස්තාර කළ හැක. මාලකොන්ස් හා බහාර්වලට අදාළ ලක්ෂණ හිත දෙකක් පහත දක්වේ.

මාලකේෂන්ද ලක්ෂණ ශිතය

බහාර ලක්ෂණ හිතය - තීව්‍ය තාලය

මධ්‍ය ලය හිතය හෝ ලක්ෂණ හිතය ලිවීමට - (ලක්ෂණ 04 දි)

(iii) දේශ - ආකාවරී සමානතා

- ❖ රාග දෙකටම ස රි ම ප යන ස්වර සංගතිය යෙදේ.
  - ❖ දේශී රාගයේ ආරෝහණයේ ස්වර 5 ක් ද, ආකාච්චි රාගයේ ආරෝහණයේ ස්වර 5 ක් ද යෙදේ.
  - ❖ රාග දෙකේ ම ගාන්ධාරය තොයෙදේ.

දේශ - ආගාවරී අසමානතා

- ❖ දේශී රාගයේ මෙලය බමාත් වන අතර, ආංශාවරී රාගයේ මෙලය ආංශාවරී වේ.
  - ❖ දේශී රාගය ජනු රාගයක් වන අතර, ආංශාවරී රාගය ජනක රාගයකි.
  - ❖ දේශී රාගයේ ජාතිය සම්පූර්ණ වන අතර, ආංශාවරී රාගයේ ජාතිය මාධ්‍ය සම්පූර්ණ වේ.
  - ❖ දේශී රාගයේ වාදී - සංවාදී ස්වර රි - ප වන අතර, ආංශාවරී රාගයේ වාදී - සංවාදී ඩෑ - ග වේ.
  - ❖ දේශී රාගයේ ගාන සමය රාත්‍රී තුන්වන ප්‍රහරය වන අතර, ආංශාවරී රාගයේ ගාන සමය දිවා දෙවන ප්‍රහරය වේ.
  - ❖ දේශී රාගයේ මුබ්‍යාංගය රිමප, නිධිප,අධිපම,ගරිගස වන අතර, ආංශාවරී රාගයේ මුබ්‍යාංගය රිමප, නිධිප වේ.
  - ❖ දේශී රාගය පුරවාංග වාදී රාගයක් වන අතර, ආංශාවරී රාගය උත්තරාංග වාදී රාගයකි.
  - ❖ දේශී රාගයේ නිඟාදය ආරෝහණයේ ගුද්ධ ව ද, අවරෝහණයේ කෝමල ව ද යෙදෙන අතර, ආංශාවරී රාගයේ කෝමල නි පමණක් යෙදේ.

දේශ - ජේජනපුරි සමානතා

- ✚ රාජ දෙකේම ස රි ම ප, යන ස්වර සංගතිය ප්‍රබල ව යෙදේ.
  - ✚ රාජ දෙකේ ම අවටෝහණයේ නිශාදය කොමල ව යෙදේ.
  - ✚ රාජ උනු ම ජන්‍යා රාජ වේ.

ଲେଖ - ଶ୍ରୀନାଥ ପାତ୍ର

- ❖ දේශී රාගය බිමාක් මෙලුගත වන අතර, ජේංහපුර් රාගය ආයාවට් මෙලුගත වේ.
  - ❖ දේශී රාගයේ ජාතිය සම්පූර්ණ වන අතර, ජේංහපුර් රාගයේ ජාතිය පාචව, සම්පූර්ණ වේ.
  - ❖ දේශී රාගයේ වාදී - සංවාදී රි - ප වන අතර, ජේංහපුර් රාගයේ වාදී - සංවාදී ධ, ග වේ.

- ❖ දේශී රාගය පූර්වාංග වාදී රාගයක් වන අතර, ජෞනපුරි රාගය උත්තරාංග වාදී රාගයකි.
- ❖ දේශී රාගයේ ගාන සමය රාත්‍රි තුන්වන ප්‍රහරය වන අතර, ජෞනපුරි රාගයේ ගාන සමය දිවා දෙවන ප්‍රහරය වේ.
- ❖ දේශී රාගයේ මුබ්‍යාංගය රිමප, නිධිප, පධිපම, ගරිගස ලෙස යෙදෙන අතර, ජෞනපුරි රාගයේ මුබ්‍යාංගය මප, නිධිප, ධිම, මපග, රිමප වේ.

දේශ - බ්‍රිත්දමනී සාරාංග සමානතා

- ❖ රාග දෙකේ ම ආරෝහණය ස රි ම ප නි ස් ලෙස යෙදේ.
- ❖ රාග දෙකේ ම ආරෝහණයේ ඉදෑද නිශාදය යෙදෙන අතර, අවරෝහණයේ කෝමල නිශාදය යෙදේ.
- ❖ රාග දෙකේ ම වාදී - සංවාද ස්වර රි - ප වේ.
- ❖ රාග දෙක ම පූර්වාංග වාදී රාග වේ.
- ❖ රාග දෙක ම ජනා රාග වේ.

දේශ - බ්‍රිත්දමනී සාරාංග අසමානතා

- ❖ දේශී රාගයේ අවරෝහණය ස් නිධිප, මගරිග, ස ලෙස යෙදෙන අතර, බ්‍රිත්දමනී රාගයේ ස් නිධිප ම රි ස ලෙස යෙදේ.
- ❖ දේශී රාගයේ දෙවතය යෙදෙන අතර, බ්‍රිත්දමනී සාරාංග රාගයේ දෙවතය වර්ෂීන ය.
- ❖ දේශී රාගයේ උව්‍ය කෝමල ග විවාදී ස්වරයක් ලෙස යෙදෙන අතර, බ්‍රිත්දමනී සාරාංග රාගයේ විවාදී ස්වර තොයදේ.
- ❖ දේශී රාගයේ මේලය බමාජ් වන අතර, බ්‍රිත්දමනී සාරාංග රාගයේ මේලය කාඩි වේ.
- ❖ දේශී රාගයේ ගාන සමය රාත්‍රි තුන්වන ප්‍රහරය වන අතර, බ්‍රිත්දමනී සාරාංග රාගයේ ගාන සමය මධ්‍යහ්න කාලය වේ.
- ❖ දේශී රාගයේ සෝරටි අංග ඇති අතර, බ්‍රිත්දමනී සාරාංග රාගයේ සාරාංග අංග ඇති.

ආභාවිරි - බ්‍රිත්දමනී සාරාංග සමානතා

- ❖ රාග දෙකේ ම ස, රි ම ප, යන ස්වර සංගතිය බහුල ව යෙදේ.
- ❖ රාග දෙකේ ම ආරෝහණයේ ස්වර 5 බැහිත් යෙදේ.
- ❖ රාග දෙකේ ම අවරෝහණයේ කෝමල නිශාදය යෙදේ.

ආභාවිරි - බ්‍රිත්දමනී සාරාංග අසමානතා

- ❖ ආභාවිරි රාගය ආභාවිරි මේලගත වන අතර, බ්‍රිත්දමනී සාරාංග රාගය කාඩි මේලගත වේ.
- ❖ ආභාවිරි රාගය ජනක රාගයක් වන අතර බ්‍රිත්දමනී සාරාංග රාගය ජනා රාගයකි.
- ❖ ආභාවිරි රාගයේ ආ.යේ ස රි ම ප ද ස් ලෙස යෙදෙන අතර, බ්‍රිත්දමනී සාරාංග රාගයේ ආ: ස රි ම ප නි ස් ලෙස යෙදේ.
- ❖ ආභාවිරි රාගයේ ග, ද ස්වර යෙදෙන අතර, බ්‍රිත්දමනී සාරාංග රාගයේ ග, ද ස්වර වර්ෂීන වේ.
- ❖ ආභාවිරි රාගය දිවා දෙවන ප්‍රහරයේ ගැයෙන රාගයක් වන අතර, බ්‍රිත්දමනී සාරාංග රාගය මධ්‍යහ්න කාලයේ ගැයෙන රාගයකි.
- ❖ ආභාවිරි රාගයේ වාදී-සංවාදී ද - ග වන අතර, බ්‍රිත්දමනී සාරාංග රාගයේ වාදී - සංවාදී රි - ප වේ.
- ❖ ආභාවිරි රාගය මාධ්‍ය, සම්පූර්ණ ජාති රාගයක් වන අතර බ්‍රිත්දමනී සාරාංග රාගය මාධ්‍ය ජාති රාගයකි.

(කැමති රාග 2 ක සමාන අසමානතා ලිවීමට ලකුණු 06 යි.)

II කොටස

04. (i)

(අ) උතුරු ඉන්දීය ගායන ගෙයලින්	(ආ) ලාංකික ජන හි	(ඉ) දකුණු ඉන්දීය ගායන ගෙයලින්	(ඊ) ලාංකික රාග සම්පූර්ණත්වී ජන හි
❖ වතුරාංග ❖ බ්‍යාල් ❖ ධමාර්	සේ හි වැදි දරු නැලවිලි හි	තිල්ලානා වර්ණම	සොකරි නාචගම් තුර්ති

(ලකුණු 08 යි)

(ii) සේ ගී හා වැදි ගී

- ✖ සේ ගී උගතුන් විසින් නිරමාණය කර ඇති ගිත විශේෂයක් වන අතර, වැදි ගී වැදි ජනයා අතින් නිරමිත වූ ගිත විශේෂයකි.
  - ✖ සේ ගිවල බස සංකීර්ණ වන අතර, වැදි ගිවල බස වැදි ජනයාට ආවෙශික වූ වචනවලින් නිරමාණය වී ඇත.
- ලදා :- පැවති අඩන්නේ මොන්නට දේ.... ආදී වශයෙන්
- ✖ සේ ගී විශේෂ රාජියක් උගතුන් විසින් නිරමාණය කර ඇති අතර, වැදි ගී එසේ වර්ගීකරණය කළ තොහැක.
  - ලදා :- සේ ගී වර්ග ලෙස වන්නම්, ප්‍රශස්ති, සංදේශ කාව්‍යවල ඇතුළත් ගී ආදී වශයෙන්
  - ✖ සේ ගී නිරමාණයේ දී තනු රටා තුළ ස්වර සප්තක තුන ම යොදා ඇති අවස්ථා ඇති අතර, වැදි ගී බොහෝවිට ස - ර යන ස්වර දෙක පමණක් හාවිත වී නිරමාණය වී ඇත.
  - ✖ මෙම ගී වර්ග දෙක ම තුනන සරල ගී කෙශ්ටුයේ නිරමාණ සඳහා යොදාගෙන ඇත.
  - ✖ සේ ගී අතර එන වන්නම් ඇසුරින් නිරමාණය වී ඇති සරල ගී අතර උකුසා වන්නම ඇසුරින් "රුක් අත්තන මල මුදුනේ" යන ගිතය ද, තිසරා වන්නම ඇසුරින් "මල්සරා බැල්ම හෙලා" යන ගිතය ද උදාහරණ ලෙස දක්විය හැක. වැදි ගී ඇසුරින් "මල් වියනෙන් බැඳී, නංගිට බැඳපු මල් වියනයි, රාජ ඕ මංගලියා" වැනි ගිත නිරමාණ උදාහරණ ලෙස දැක්විය හැක. (ලකුණු 04 දි.)

(iii) (c) කරුණට අදාළ ගායන ගෙලිය - වතුරුග

මෙම ගායන ගෙලිය හා ගොඩනැගී ඇති ගායන ගෙලින් 4 කි. එනම්,

1. බංගල්

2. සර්ගම්

3. තරාණා

4. ත්‍රිවට්

(ලකුණු 04 දි.)

(iv) නාඩිගම් ගී - බැලෙකන්ත නාඩිගම් ගියක්

ස -	ර -	ග -	ම -	ප -	-	+	මප	නි	ප	ග -	ර -	-
රා s	යා s	ලා s	අ	ඛ	ලේ s	+	වන්	ඩ	යා s	ද	සී	
	+ රිපු	ම	ප	ග	-	රි	ග	ම	ස	-	-	ස
	+ සුන්	ද	ර	රෑ	s	ලේ	s	ඩා	s	ර	ඡී	
රි	-	ග	-	ම	ම	ප	-	+ මප	නි	ප	ග	-
ද	s	ජෙවි	s	ර	ම	ෂ	s	+ වුන්	න්	ක	ලේ	s
	+ රිපු	ම	ප	ග	-	රි	ග	ම	ස	-	-	
	+ පෙනු	සි	න්	න	ම	නි	රි	ද	s	සී	s	

නුරති ගී

+ ධ	ස	රි	ග	-	රිගු	ම	+ ගම	ග	රි	සරි	සග	රි	-
+ දුන්	නො	බු	දු	න්	හු	ලේන්	s	+ ශ්‍රි	බුරු	මසු	තුන්	ස්ස	ද
+ ධ	ස	රි	ග	ම	ග	රි	+ ධ	ස	රි	ගුරි	ගුරි	ස	-
+ එල්	ලි	ර	සි	න්	සො	දා	+ සි	ලෙ	නි	තුන්	ස්ස	ද	s

සොකරි ගී - දරු තැබුවීම.

+ සරි	ග	ග	රි	ස	සරි	ග	+ රිගු	රි	ස	ස	රි	නි	නි
+ ප්‍රා	ව	ව	රෑ	නා	ප්‍රා	ත	+ ප්‍ර	ම	න්	ච	ල	ඡ	ත
+ නිස්	රි	-	ස	-	සරි	ග	+ රිගු	රි	ස	ස	-	-	-
+ තුළි	නා	s	එ	න්	ප්‍රා	ත	+ ප්‍රා	රා	s	රෝ	s	s	s

(ලකුණු 04 දි.)

05. (i) A - සිමින් - අපරදිය (බටහිර) සංගීත පද්ධතිය

B - ගසල් - උතුරු ඉන්දිය සංගීත පද්ධතිය (හින්දුස්ථානි සංගීත පද්ධතිය)

C - ප්‍රශස්ති - ජන සංගීත පද්ධතිය
(සේ ගී)

(ලකුණු 03 දි.)

- (ii) සිමොනි සඳහා පුවිණේ ව දායකත්වය සැපයු සංගිතයෙහින් කීපදෙනෙක් ඇත.
 ✕ මෝසාරට්   ✕ බිතෝවන්   ✕ බාක් ආදී වශයෙනි.

මෝසාරට

උපත - ක්‍රි.ව. 1756 ජනවාරි 27 දින අවුස්ත්‍රියාවේ සැල්ස්බර්ග හි දී
 සම්පූර්ණ නම - WOLFGANG AMADEUS MOZART

මොහු ලදරු වියේ සිට ම සංගිතකරණයේ යෙදී ඇත. සෞනාටා, සිමොනි ගෙලේය මැනවින් ප්‍රගුණ කර ඇත. පියානේවා වාදනයේ අතිද්ක්ෂයෙකි. මොහු විසින් නිර්මාණය කරන ලද කාතින් අතර The marriage of piggery, Don Giovani සහ Magic Flute යන නිර්මාණ සඳහන් කළ හැක. The Magic Flute මොහුගේ ග්‍රේෂ්‍ය නිර්මාණයක් ලෙස හැඳින්විය හැක.

මොහු විසින් නිර්මාණය කරන ලද සම්භාව්‍ය සිමොනි අතරින් ප්‍රාග් සිමොනිය, ලින්ටස් සිමොනිය සහ ජ්‍රේටර් සිමොනිය පුවිණේ නිර්මාණ ලෙස සැලකිය හැක.

ක්‍රි.ව. 1756 දී උපත ලබා ක්‍රි.ව. 1791 තෙක් ජීවන් ව පුවිසල් නිර්මාණ රෙසක් ලෝකයට දායාද කර දී වයස අවුරුදු 35 දී අකාලයේ මිය ගියේ ය.

බිතෝවන්

උපත - ක්‍රි.ව. 1770 දෙසැම්බර් 16 දින ජර්මනියේ බේත්න් නුවර දී
 සම්පූර්ණ නම - LUDVIG VAN BEETHOVEN

ලදරු වියේ සිට ම සංගිතය පිළිබඳ සහජ දක්ෂතාවයක් පළ කළ බිතෝවන්ගේ මුල් ම ගුරුවරයා වූයේ මහුගේ පියා ය. ඉන්පසු කාලවල දී හයිඩින් සහ මෝසාරට් යන අයගෙන් සංගිතය හදාරා ඇති බව කියුවේ. මොහු ගාස්ත්‍රිය සම්භාව්‍ය සංගිතවේදියකු වශයෙන් බොහෝ සංගිත විවාරකයේ පෙන්වා දී ඇත.

බිතෝවන්ගේ සංගිතයේ විශේෂ ලක්ෂණය වූයේ මෙයට පෙර තොටු විරු සංගිත භාණ්ඩ වර්ග මෙන් ම සංගිත භාණ්ඩ විශාල සංඛ්‍යාවක් ද ඔහුගේ සංඩ්වනි සඳහා යොදා ගැනීමයි.

මොහුගේ සිමොනි කීපයක් පහත දක්වේ.

E♭ මෙන්ඡර් - number 3

පැස්ටෝරල් - number 6

කෝරල් - number 9

කෝරල් සිමොනිය නම් ඔහුගේ 9 වන කාතිය බිහිරෝකු වශයෙන් සිටිය දී නිර්මාණය කරන ලද්දකි.

සිමොනි ක්‍රමය හැඟීම් ප්‍රකාශ ජ්‍යෙවාත්මක ලෙසින් දියුණු කළේ බිතෝවන් ය. මේ හෙයින් බිතෝවන් රෝමැන්ටික්වාදිකයෙකු වන අතර ම, සම්භාව්‍ය සංගිතයෙකු ද වන්නේ ය. යුරෝපා සංගිත ඉතිහාසයේ අවසාන සම්භාව්‍ය සංගිතයෙකා වන්නේ ද බිතෝවන් ය.

බාක්

උපත - ක්‍රි.ව. 1685 මාර්තු 21 දින මධ්‍යම ජර්මනියේ කුඩා නගරයක් වන අයිසාක් හි දී
 සම්පූර්ණ නම - JOHAN SE BASTIAN BACH

මොහු සංගිතය හදාරා ඇත්තේ ඔහුගේ පියා වෙතිනි. මොහු වයලින් වාදකයෙක් මෙන් ම පියානේවා වාදකයෙකි. ඔපෙරා හැර අනෙක් සියලු සංගිත කාති මොහු විසින් සම්පාදනය කර ඇති බව කියුවේ.

මොහු විසින් මිගනය සඳහා සංගිත කාති රාඹියක් රවනා කරන ලද බව කියුවේ. එට හේතුව ඔහු ප්‍රවීණ මිගන් වාදකයෙකු ද වීමයි. මොහු විසින් වෙනත් වාද්‍ය භාණ්ඩ සඳහා ද නිර්මාණ කාති රාඹියක් කර ඇත. ඔහු විසින් ලියන ලද ප්‍රලියුඩ් සහ ගියුග්ස් එට නිදුස්න් වේ.

මොහු විසින් සම්භාව්‍ය ගායනා සහ සංගිතයට කරන ලද මහයු සේවාව තො විශිෂ්ට ය. ඒ අතරින් Music in B minor නමැති මාස් කාතියට ග්‍රේෂ්‍ය ත්වයෙන් සමාන වනුයේ බිතෝවන්ගේ mas in D නමැති කාතියට පමණක් බව ද කියුවේ.

මෙම සංගීතයෙහි අවසන් කාලයේදී අන්ධයෙකු බවට පත් වී වර්ෂ 1750 ජූලි මස 28 වන දින මිය ගිය බව සඳහන් වේ.

(iii) හින්දුස්ථානි සංගීත පද්ධතියට අයත් සංගීතයැයින්

1. පණ්ඩින් විෂේෂු නාරායන් හාත්බණ්ඩේ පඩිතුමා
2. අමේර කුජරු සංගීතයෙහි
3. පණ්ඩින් විෂේෂු දිගම්බර පළුෂ්කාර්

(මෙම සංගීතයැයින්ගෙන් එක් අයෙකු පිළිබඳ ලිවිය යුතු ය.)

පණ්ඩින් විෂේෂු නාරායන් හාත්බණ්ඩේ පඩිතුමා

බොම්බායේ මල්කේශ්වර ප්‍රදේශයේ උපන් මෙතුමා කුඩා කළ පටන් ම සංගීතයට ඇල්මක් දක්වීය. අති දක්ෂ බවනා හා සිතාර වාදකයෙක් ලෙස ද මෙතුමා ප්‍රකට ය. සාමාන්‍ය අධ්‍යාපනයෙන් ද ඉහළට ගිය මෙතුමා 1887 දී නිශියෙකු ලෙස සමත් වී එම වෘත්තියෙහි ද යෙදී ඇත.

මෙතුමා විසින් සංගීතය පිළිබඳ ග්‍රන්ථ රාජියක් ලියන ලදී. එම ග්‍රන්ථ නම්,

- ✿ හින්දුස්ථානි සංගීතය පිළිබඳ කාණ්ඩ 6 කින් යුත් ක්‍රමික් ප්‍රස්තක් මාලිකා යන ග්‍රන්ථය
- ✿ අහිනව ගිතමෙංජරී
- ✿ රාංග මංජරී
- ✿ රාග තරංගනී
- ✿ හින්දුස්ථානි සංගීත ගාස්තුය
- ✿ ශ්‍රී ලක්ෂ සංගීත්

මෙම ග්‍රන්ථ තුළින් මෙතුමා සංගීතයට විශිෂ්ට සේවාවක් ඉටු කරන ලදී.

මෙතුමා විසින් බිජි කරන ලද සංගීත ආයතන වශයෙන් ලක්නවී මාරිස් කොලේෂ්, බැරෝක්ඩා විද්‍යා පියිය ග්වාලියර්හි මාධ්‍ය සංගීත විද්‍යාලය යන විද්‍යාල හැඳින්විය හැක.

එසේ ම සංගීතයට අදාළ ගාස්ත්‍රීය කරුණු විධිමත් කිරීම සඳහා විවිධ ප්‍රදේශවල සංගීත සම්මේලන ද පවත්වා ඇත. 1916 දී ප්‍රථම වරට බරෝද් නගරයේදී, අනුතුරු ව 1918 දී දිල්ලිවල දීදී, 1919 දී බරණැස දීදී, 1924 දී ලක්නවිවල ද මෙම සම්මේලන පවත්වන ලදී. මේ සම්මේලන නිසා ද තොයෙකුත් සංස්කෘතික සංවිධානවලට සහභාගි වීම නිසා ද මෙතුමා ඉතාමත් ජනප්‍රියත්වයට පත් ව ඇත.

මෙතුමා විසින් කරන ලද කවත් සුවිශ්ෂණ සේවාවන් රාජියකි.

- ✿ හින්දුස්ථානි සංගීතයේ එන්.රාග මේල 10 ක් අනුව වර්ග කර දැක්වීම.
- ✿ ලක්ෂණ ගිත, ස්වර මාලිකා, මුළුපද්, ධරුව ගායනා ප්‍රකාර රචනා කර ග්‍රන්ථවලට ඇතුළත් කිරීම.
- ✿ ගාන සමය අනුව රාග උදාය සන්ධි ප්‍රකාශ රාග සහ සන්ධියා සන්ධි ප්‍රකාශ රාග වශයෙන් වර්ග කර දැක්වීම.

එම සේවාවන් අතරින් කිපයකි.

පණ්ඩින් විෂේෂු දිගම්බර පළුෂ්කාර්

මෙතුමා උපත ලැබුවේ 1872 බොම්බායේ බැකා ප්‍රදේශයේ කුරුන්වාඩි නම් නගරයේදී ය. කුඩා කාලයේ හටගන් ඇස්ස්වල ආබාධයක් නිසා සංගීතය කෙරේ වඩාත් යොමුවිය. එවකට සංගීතය, නැවුම යන කළාව කරන්නන් පහත් කොට සැලකුවත් ඒ අවහිරකම් මැද සංගීත කළාව මොනු විසින් ප්‍රගුණ කරන ලදී. ඒ අනුව වර්ෂ 1901 දී, 'ගාන්ධිරව මහා විද්‍යාලය' නමින් ලාභෝර ප්‍රදේශයේදී, 1907 දී බොම්බායේදීදී සංගීත විශ්වවිද්‍යාල ආරම්භ කරන ලදී. එසේ ම සංගීතය පිළිබඳ ව මහජනාධාවට කරුණු දැක්වීම සඳහා රටපුරා කිපවරක් ම ගාස්ත්‍රීය සංගීත සංදර්ජන පවත්වා සංගීතයේ විවිධ තොරතුරු ප්‍රව්‍ලිත කිරීමට උත්සුක විය.

ඉන්පසු මෙතුමා ගාස්ත්‍රීය සංගීතයේ නව අංගෝපාංග හැඩා ගැන්වීම, මේ සඳහා උගත් ගුරුවරු පුහුණු කිරීම, සංගීතය ඉන්දියානු සංස්කෘතියේ ප්‍රමුඛත්වයට ගෙන ඒම යන කරුණු කෙරේ ප්‍රධාන අවධානය යොමු කරන ලදී.

පළමුවරට ඉන්දියානු සංගීතයේ ස්වර ලිපි ක්‍රමය (Notation system) හඳුන්වා දුන්නේද මෙතුමා විසින්.

මහත්මාගාන්ධි තුමාගේ ප්‍රණාම ශිතයක් වන 'රසුපති රාසව රාජා රාම්' යන හඳුන් ශිතය සඳහා ස්වර නිර්මාණය කර ඇත්තේද මෙතුමා විසින්.

අම්බකුජරු පසිතුමා

මෙතුමා මූස්ලීම් ජාතිකයෙකි. ලමාවියේදී ම උරුදු බසින් හා පර්සියන් බසින් පද්‍ය ප්‍රබන්ධකරණයට නැඹුරු වී ඇත. මෙතුමා ඉතා දක්ෂ ගායකයෙකි. පද්‍ය කානීන් අනුනාවයක් එමිදක් වූ මහා කවියෙක් විය. හින්දී බසින් දොහොස් සහ පැහේලිස් යන කානීන් ප්‍රබන්ධ කර ඇත.

මෙතුමා රචනා කරන ලද රාග අතර යමන්, සර්පරද, රාත්කී පුරියා, තෝඩි, පිළු, පුර්වී, බහාර වැනි රාග හැඳින්විය හැක.

ඊට අමතර ව විවිතවත් වූ විවිධ ගායනා ගෙයෙන් ද නිර්මාණය කළේ ය. ඒ අතර කවිවාලී, ගසල්, බ්‍යාල්, තරානා වැනි ගායනා ගෙයෙන් විය.

මෙලෙස ගායන අංශයට මහත් වූ මෙහෙයක් ලබාදුන් මෙතුමා වාද්‍ය අංශයට ද මහත් සේවයක් කළේ ය. ඒ අනුව සිතාරය, තබ්ලාව, බොල්කිය, තාම්ප්‍රාව වැනි සංගිත හාණ්ඩ මෙතුමා අතින් නිර්මාණය විය.

මෙතුමා කළ නිර්මාණ අතර විවිධ තාල නිර්මාණය කිරීම ද සිදුවිය. එම තාල අතර වෙළාභාල්, අඩා වෙළාභාල්, පරෝදස්ත, පිස්තෝ, සවාරි, කුම්පා, ත්‍රිතාල් වැනි තාල නම් කළ හැක.

මේ අයුරින් අම්බ කුජරු පසිතුමා සංගිතයේ උත්තතියට මෙවැනි විවිධ නිර්මාණ රසක් බිහිකළ පුව්‍යෙන් සංගිතයැයක් ලෙස හැඳින්විය හැක. (ලක්ෂණ 05 දි.)

(iv) ප්‍රගස්ති හි

ප්‍රගස්ති හි කෝට්ටේ පුගයෙන් ආරම්භ වී මහනුවර පුගයේ ප්‍රවලින වූ සේ ශිවලට අයන් හිත වර්ගයකි. රජවරුන්, ප්‍රහුවරුන් යන අයගේ ගුණ පුගෘසා මුබයෙන් ගායනා කිරීම මෙම ශිත තුළින් සිදුවිය. මෙම ශිත ගෙයෙනිය තුළ බොහෝ සේ කරණාටක සංගිත ලක්ෂණ දකිය හැක. සජ්‍යතක තුනේ ම ස්වර ඇතුළත් නාද රටා දුවිඩ, තෙලියු, සංස්කෘත, මිශ්‍ර ව්‍යවහාර, ගි පද අතරතුර බෙර පද කොටස් ඇතුළත් වී තිබීම ආදිය තුළින් එම ගි කරණාටක සංගිතය ඇසුරින් නිර්මාණය වී ඇති බව පැහැදිලි කරගත හැක.

ප්‍රගස්ති හි බොහොමයක ඇති තවත් ලක්ෂණයකි, හිත අතරතුර මුද්‍ර්‍ය්‍යාල කොටසක් සහිත ව ගායනාය. එනම් මුද්‍රන් ප්‍රාදායක් සහිත ව ගායනාය කරමින් පසු ව ශිතය ගායනා කරනු ලබයි. මෙම ශිතය ගායනාය මෙන් ම නර්තනාය ද මුද්‍ර්‍යාල කොට සිදු කරනු ලබයි.

(ලක්ෂණ 05 දි.)

(v) ප්‍රගස්ති ශියක මුල් හි පාදයක්

තු	රු	s		ර	ත්	න	s		සි	ර	s		ලෙ	s	සි	s
නා	s	s		s	s	s	ති		ලි	ණ	s		තෙ	s	ක	s
දේ	නා	s		ති	ත්‍ය	s	s		ස	න්	s		තො	s	සි	s
නා	s	s		s	s	s	s									

(ලක්ෂණ 02 දි.)

III කොටස

06. (i) A - ගැමෙනෝන් හි
C - නැලුවිලි හි

- B - කොළ හි
D - කෝලම් හි

(ලක්ෂණ 02 බැහින් ලක්ෂණ 08 දි.)

(ii)

(ලක්ෂණ 04 දි.)

(iii) ගෙනක ප්‍රස්තාරයේ ම Time Signature ලියා Dotted minim හා Tied Note යෙදෙන ස්ථාන ලකුණු කළ යුතු ය.
(ලකුණු 03 දී.)

(iv) D - කේලම් හී

සංගිතමය ලකුණු

- ✖ පහතරට ගාත්තිකරම ගිවල එන තනු රටා ඇපුරින් කේලම් තනු රටා නිරමාණය වී ඇත.
- ✖ ගිත තනුවල ස්වර පටු ස්වර ක්ෂේත්‍රයක් මත නිරමාණය වී ඇත.
- ✖ ප්‍රධාන කාල වාද්‍ය හාණ්ඩිය ලෙස පහතරට බෙරය යොදා ගැනීම සහ ස්වර වාද්‍යයට හොරණුව හාවිත කිරීම.
- ✖ ගිත තනු ආසාතාත්මක සහ අනාසාතාත්මක යන දෙයාකාරයෙන් ම නිරමාණය වී ඇත.
- ✖ එකාකාරී නාද රටා මත ගිත නිරමාණය වී ඇත.
- ✖ ගිත තනු රංගනයට සහ වරිතයට උචිත අයුරින් නිරමාණය වී ඇත.

(ලකුණු 03 දී.)

(v) B - මැයිම් තතිතිත (දේශීය තිත් රුපය)
6₈ (Time Signature)

C - මහතතිතිත (දේශීය තිත් රුපය)
4₄ (Time Signature)

(ලකුණු 02 දී.)

07. (i) බටහිර සංගිත හාණ්ඩ වර්ගිකරණය

බටහිර සංගිත හාණ්ඩ වර්ගිකරණය කොටස් 3 කට අනුව වෙන්කර ඇත. එනම්,

1. String Instrument
2. Wind Instrument
3. Percussion Instrument

- ✖ String Instrument වලට බටහිර තත් වාද්‍ය හාණ්ඩ ද, Wind Instrument සඳහා බටහිර සුඩිර හාණ්ඩ ද, Percussion Instrument සඳහා බටහිර තව්ව කිරීමෙන් හඩ උපද්‍රවා ගන්නා සමාසාත හාණ්ඩ ද යොදාගත යුතු ය.
- ✖ Wind Instrument නැවත Wood Wind නැතහෙත් ද්‍රවමය සුඩිර හාණ්ඩ ලෙස සහ Brass Wind නැතහෙත් ලෝහමය සුඩිර ලෙස කොටස් 2 කින් යුත්ත ය.
- ✖ Wood Wind ද නැවත Single Reed, Double Reed සහ Reedless ලෙස කොටස් 3 කට වර්ග වේ.

පහත දැක්වෙන්නේ එම වර්ගවලට අදාළ හාණ්ඩ කිහිපයකි.

String - ගිටාරය, මැන්ඩලිනය, වයලිනය, වියොලා, වෙලෝ, බබල් රේස්

Wood Wind - Piccolo (Reedless)
Oboe (Double Reed)
Clarinet (Single Reed)
Saxophones (Single Reed)

Brass Wind - Horn, Cornet, Trumpet, Baritone, Euphone

Percussion - Bass Drum, Side Drum, Glocks, Cymbals, Tambourine

(ලකුණු 05 දී.)

(ii) රාග ගාන සමය

- ✖ ගාන සමය යනු රාගයක් ගැයීමට උචිත කාලයයි. නැතහෙත් වේලාවයි.
- ✖ මේ අනුව ද්‍රවස් පැය 24 කොටස් දෙකකට බෙදේ. එනම් දිවා කාලය සහ රාත්‍රි කාලය ලෙසයයි.
- ✖ හාත්තේ පත්‍රිතමා මෙම ගායන සමය තාක්‍රයට අනුව සියලු රාග වර්ග දෙකකට බෙදා දැක්වා ඇත.

එනම්,

1. පුරවාග වාදි රාග
2. උත්තරාග වාදි රාග

පුරවාග වාදි රාගයක ගාන සමය මධ්‍යස්ථාන 12 සිට මධ්‍යම රාත්‍රී 12 තෙක් ද උත්තරාග වාදි රාග මධ්‍යම රාත්‍රී 12 සිට මධ්‍යස්ථාන 12 දක්වා ද වර්ග කරයි.

- ✿ දවසේ පැය 24 ප්‍රහර අවකට බෙදා දක්වා ඇතු. එනම් එක් ප්‍රහරයකට පැය 3 බැංශින් ප්‍රහර 8 කි.
- ✿ රාගධාරී සංගිතයේ දී 'ම' ස්වරය ගාන සමය තීරණය කිරීම සඳහා බලපාන තිසා 'ම' ස්වරය 'සමය දරුණු' නැතහෙත් 'අද්වි දරුණු' ස්වරය ලෙස හඳුන්වයි. (ලකුණු 05 සි.)

(iii) ගායන විෂයෙහි ලා වැදගත් වන ස්වරාලය සහ කරණේන්දුය

ස්වරාලය

අපේ කටහඩි උපදින්නේ ස්වරාලයෙහි. ස්වරාලය පිහිටා ඇත්තේ උගුරු දණ්ඩේ උඩු කෙළවර මූබයට ආසන්නයෙහි උගුරු ඇටෙයෙහි ය. උගුරු කෙළවර පිහිටා ඇති මෙම ස්වරාලය තුළින් ආස්වාස ප්‍රශ්වාස වාතය ගමන් ගනී. ආස්වාස ප්‍රශ්වාස කිරීමේ දී මෙම තන්තු ඉහිල්වීම සහ සංකේතනය සිදුවේ. ස්වරාලය හරහා පිහිටා ඇති ස්වර තන්තු ගායනය සඳහා උපයෝගී වේ. ස්වර තන්තු කම්පනය තුළින් දිවනියක් තිබුත් වේ. සංගිතයේ දී මෙම ඇතිවන දිවනිය නැතහෙත් කටහඩි අපට අවශ්‍ය පරිදි පාලනය කරගත හැක. අපට අවශ්‍ය ඕනෑම ස්වරයක් කටහඩි අභ්‍යාසය තුළින් උපදාවාගත හැකි වන්නේ මෙම ස්වරාලයේ ක්‍රියාකාරීත්වය මගිනි.

කරණේන්දුය

සංගිත විෂයේ දී වින්දනය, ප්‍රකාශනය යන කරුණු දෙකට ම වැදගත් වන ඉන්දුය කනයි. එසේ ම ගායනය හා වාදනය යන දෙකට ම පොදු වන ඉන්දුයකි. ගායන වාදන දෙකේ ම මූල් ම අවස්ථාව විය යුත්තේ සවන්දීමයි. මෙම සවන්දීම තුළින් සංගිත විෂය මතා ලෙස ප්‍රශ්ණ කර ගත හැක. ඒ තුළින් රාග හාව හඳුනා ගැනීම, වින්දන හැකියාව තීවු කර ගැනීම යන කරුණු අවධාරණය කරගෙන සංගිතයේ උත්තරීතිරාග ස්ථානයන් කරා ලාභාවීමට හැකි වේ. (ලකුණු 05 සි.)

(iv) පද රචනාවකට තනුවත් යෙදීමේ දී සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු

- ✿ පද මාලාවේ අන්තර්ගත තේමාව සහ හාවය හඳුනාගත යුතු ය.
- ✿ එම පද මාලාවට අනුව හාව ප්‍රකාශනය උද්දීපනය කිරීමට හැකිවන සේ තනුව නිර්මාණය කළ යුතු ය.
- ✿ එම නිර්මාණය කළ යුතු තනුවට අදාළ රිද්මය කෙසේ විය යුතු දී සිදු විමසා බැලිය යුතු ය.
- ✿ හාවයට ගැළපෙන සේ රිද්මය සහ තනුව නිර්මාණය කිරීමෙන් පසු එය වාදනය කිරීමේ දී යොදා ගත යුතු සංගිත හාණ්ඩ පිළිබඳ සැලකිලිමත් විය යුතු ය.
- ✿ ශිෂ්‍ය තනුව අලංකාර කිරීම සඳහා යොදා ගන්නා Counter Points, Bits ආදි අංග සහ Introduction, Interlude ආදි අංග යොදා ගන්නා ආකාරය ගැන ද සැලකිලිමත් විය යුතු ය.
- ✿ ශිෂ්‍ය තනුව නිර්මාණය අවසානයේ දී එය ගායනයට උවිත කටහඩික් සොයා ගායනය කිරීම තුළින් එම නිර්මාණය සාර්ථක නිර්මාණයක් බවට පත් වේ. (ලකුණු 05 සි.)

(v) වින සංගිතය

වින සංගිතයේ ප්‍රහවය ක්‍රි.පූ. 2690 කට තරම් දුරාතිතයට විභිංධ යයි. ලොව ඇති පැරණි ම ලිඛිත ඉතිහාසය ද පැරණි රාජ සහා සංගිතය ද වින සංගිතය සතු ව ඇතු. වින සංගිතයේ විකාශය යුතු 4 ක් අනුව සිදුවේ. එනම්,

1. ප්‍රාරම්භක යුගය
2. අන්තර්ජාතික යුගය
3. ජාතික යුගය
4. තුළන යුගය

- ✿ ප්‍රාරම්භක යුගයේ ලැබෙන තොරතුරුවලින් වඩා වැදගත් වන්නේ වින ස්වර මාලිකය පිහිටුවා ගත් ආකාරයයි. ලොව ඇති අන් ප්‍රධාන සංගිත පද්ධති මුළුන්ගේ ස්වරමාලික තත් හාණ්ඩ අනුව සකස් කරගෙන ඇති අතර, විනය එය බවනලා ඇසුරෙන් සකස් කරගෙන ඇතු.
- ✿ අන්තර්ජාතික යුගයේ දී විනයට විදෙස් රචනාවේ සංගිත හාණ්ඩ ප්‍රවීණය විය. ඒ අතර විවිධ තත් හාණ්ඩ, යුධ බෙර වර්ග සහ මුළුපාලට වර්ගයේ නලා හැඳින්විය හැක.

- ¤ ජාතික පුගයේ දී වින සංගිතය තුළ කැපී පෙනුණ ප්‍රවණතාවය වූයේ නාට්‍ය දෙසට යොමුවීමයි.
- ¤ තුන පුගය තුළ සිදු වූයේ බටහිර පුරෝගීය සංගිතය විනයට නොමැද ව ලැබේමයි.
- වින සංගිතයේ ස්වර හඳුන්වන්නේ ලුප (Lp) නමිනි. මැරි, ගෙල, ලේඛ, හම්, ඩී, උණ බමුවු, ලඛ සහ සේද තුල. යන ද්‍රව්‍ය ට මුලික ව යොදාගෙන සංගිත හාණ්ඩ සකසා ඇත.

(ලක්ෂණ 05 ඩි.)

ගම්ලැන් සංගිතය

ජාටා සහ සුමාත්‍රා යන දුපත්වල ප්‍රහවය ලබා දැනට ඉන්දුනීසියාවේ පවතින ගිල්පිය සංගිතය ගම්ලැන් සංගිතය වේ. මෙම සංගිතය වෙනස් කළ නොහැකි ස්වර සාධන දෙකකට සිමා වී ඇත. එම ස්වර සාධන දෙක ස්ලෙන්ඩ් සහ පෙලොග් වශයෙන් තම කොට ඇත. ඒ ඒ ස්වර සාධනයන්ට අයන් ස්වර නාම පහත දක්වේ. ස්ලෙන්ඩ් සාධනයේ ස්වර - නොම්, බරං, ගුල්, ඔබා, ලීමා පෙලොග් සාධනයේ ස්වර - නොම්, බරං, පෙනුංගුලේ, ගුල්, ඔබා, පෙලොග්, ලීමා

ගම්ලැන් සංගිතය වාද්‍ය සංගිතය ප්‍රමුඛ කොට ගත්තක් බව කියවේ. එහි ගායනය හාවිතා වන්නේ වාද්‍ය සංගිතයේ සංවාදනය සඳහා යෙදෙන සංගිත හාණ්ඩියක ස්වරුපයෙනි. මෙම හාණ්ඩිවලින් 80% ක් ම ඇත්තේ තාචා වාද්‍ය හාණ්ඩි ගණයට අයත් එවා ය.

ඉස්ලාම් සංගිතය

මැද පෙරදිගින් බිජි වූ මෙම සංගිතය පර්සියානු, අරාබි, තුරුකි, මිසර හා ග්‍රීක යන සම්ප්‍රදායන් කිළයන් ඇසුරෙන් සකස් වූවකි. 'මකාමන්' සංගිතය වශයෙන් ද මෙම ඉස්ලාමික සංගිතය හඳුන්වයි. අල්ලා දෙවියන් වෙනුවෙන් යායා කිරීමට කැදවන නිවේදනය වන අසාන් ගායනය ඉස්ලාමික ගායනයේ සියලු ම අංග අන්තර්ගත ඉපැරණිතම ජන ගිතයක් බව ද සඳහන් වේ.

ඉස්ලාමික සංගිතයේ ස්වරුණමය පුගය ලෙස සැලකෙන්නේ ශ්‍රී.ව. 750 - 850 දක්වා වූ ගත වර්ෂයයි. එම පුගයට අයත් ඉඩුහිමි - අල් - මෝසිල් පර්සියාවට ගොස් එහි 'පැරුති පැරුණි සංගිත ක්‍රම ගැන අධ්‍යයනයක් කර ඇති අතර, ගුන්ථ 100 කට ආසන්න සංඛ්‍යාවක් ඔහු විසින් රචනා කොට ඇති බව දක්වේ.

(vi) ඔපරා සහ මුද්‍රා නාට්‍ය සංගිතය

ඔපරා

බටහිර ගිත නාට්‍ය මැට්‍රොපොලිස් ලෙස හැඳින්වේ. මෙහි ගිත, වාදනය හා නර්තනය යන කොටස් 3 ම ඇතුළත් වේ. ඔපරාව තුළ ප්‍රධාන වන්නේ ගායනය නැතහෙත් කටහඳුවයි. කටහඳුව විශිෂ්ටත්වයක් කර ඇති අතර, ගුන්ථ 100 කට ආසන්න සංඛ්‍යාවක් ඔහු විසින් රචනා කොට ඇති බව දක්වේ.

මුද්‍රා නාට්‍ය

මෙහි ප්‍රධාන වන්නේ අභිනයයි. සංගිතය මුලික වූවකි. එනිසා සංගිතය මුලික කරගෙන ඉදිරිපත් කරන තර්තනයක් ලෙස මුද්‍රා නාට්‍ය නැතහෙත් Ballet යන්න හැඳින්විය හැක. බටහිර සීමින් සංගිතය බඳු විශාල සංගිත හාණ්ඩියන් මේ සඳහා යොදා ගන්නා අතර, එම සංගිතාංශය තුළ Harmony, Counter Point වැනි බටහිර සංගිත ගිල්පාංග හාවිත කෙරේ.

(ලක්ෂණ 05 ඩි.)

(මාත්‍රකා 04 කට පිළිතුරු ලිවීමට එක් මාත්‍රකාවකට ලක්ෂණ 05 බැඟින් ලක්ෂණ 20 ඩි.)

3. (i). හිස්තැන්වලට අදාළ පිළිතුරු

(I) ජේනපුරි	(II) සේමමාලි	(III) තව නාට්‍ය / ගිත නාට්‍ය
(IV) දාදා	(V) සරල ගාස්ත්‍රීය ගි	(VI) එඩ්විඩ් ජයකොට් මහතා
(VII) හාගේස්ටි	(VIII) ත්‍රිකාල්	(IX) විතුපට ගි / සරල ගාස්ත්‍රීය ගි
(X) ත්‍රිකාල්	(XI) කිලක්කාමෝද්	(XII) බ්‍රාල් / මධ්‍යලය ගි

(ලක්ෂණ 06 ඩි.)

(ii) දදරා කාලය

මාත්‍රකා 6 ඩි, විභාග 2 ඩි.

මාත්‍රකා	1	2	3	4	5	6
යේකාව (සමගුණ)	දා	දී	නා	දා	තු	නා
දෙගුණ	දාදී	නුදා	තුතා	දාදී	නුදා	තුතා
කාල සංඛ්‍යා	X			0		

(ලක්ෂණ 03 ඩි.)

(iii) තිලවඩා කාලය

මාත්‍රා 16 දි. විහාග 4 දි.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
දා	තිරිකිට	දිං	-දිං	දා	දා	තිං	තිං	තා	තිරිකිට	දිං	-දිං	දා	දා	දිං	දිං	
X				2				0				3				

ශ්‍රීතාලය

මාත්‍රා 16 දි. විහාග 4 දි.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
දා	දිං	දිං	දා	දා	දිං	දිං	දා	දා	තිං	තිං	තා	තා	දිං	දිං	දා	
X				2				0				3				

ශ්‍රීතාලයට බෙහෙවින් සමාන තාලයක් ලෙස තිලවඩා කාලය ගත හැක. එම තාල දෙකේ සමානතා සහ අසමානතා පහත දැක්වේ.

සමානතා

- ‡ තාල දෙකේ ම මාත්‍රා ගණන සමාන වේ. එනම් මාත්‍රා 16 ක් ඇත.
- ‡ තාල දෙකේ ම විහාග ගණන සමාන වේ. එනම් විහාග 4 ක් ඇත.
- ‡ තාල දෙකේ ම තාල සංඛ්‍ය $\times 2.03$ යන ආකාරයට යෙදේ.
- ‡ තාල දෙක ම වයන තාල වාද්‍ය හාණ්ඩිය තබාවයි.
- ‡ තාල දෙක ම හින්දුස්ථානි සංගිත පද්ධතියේ යොදා ගැනෙන තාල 2 කි.

අසමානතා

- ‡ ආත්‍රාලය වොටා බ්‍යාල් නැත්තෙහාත් මධ්‍ය ලය ශිත සඳහා යොදා ගන්නා අතර, තිලවඩා කාලය බවා බ්‍යාල් නැත්තෙහාත් විලමිල ලය ශිත සඳහා යොදා ගැනේ.
- ‡ තාල දෙකේ ගතිය එකිනෙක වෙනස් වේ. තිලවඩා කාලය දා තිරිකිට දිං -දිං | දා දා තිං තිං ආදි වගයෙන් ගමන් ගන්නා අතර, ආත්‍රාලය දා දිං දිං දා | දා දිං දිං දා ..... ආදි වගයෙන් ගමන් කරයි.
- ‡ තාල දෙකේ ලය වෙනස් ය. එනම් තිලවඩා විලමිල ලයෙන් වාද්‍යනය වන අතර, ආත්‍රාල් මධ්‍ය ලයෙන් වාද්‍යනය වේ.

(ලකුණු 06 දි.)

(iv) හංස රාජීනි ශිතයේ සංගිතමය ලක්ෂණ

තුතන සරල ශිත ක්ෂේත්‍රය තුළ රාගාක්‍රිත ව නිර්මාණය වී ඇති සරල ගාස්ත්‍රිය ශිත බොහෝමයක් ඇත. ඒ අතරින් ඉතාමත් ප්‍රබල ලෙස ගාස්ත්‍රිය සංගිතයට අදාළ රාගයක් වන මාලකොන්ස් රාගය ඇපුරෙන් නිර්මාණය කර ඇති ජනප්‍රිය ශිතයකි, සුනිල් එදිරිසිංහ මහතා විසින් ගායනය කරන ලද 'හංස රාජීනියේ' යන ශිතය. මාලකොන්ස් රාගය හෙරවී මේලයෙන් උපන් ඉතාමත් අලංකාර වූ රාගයකි. මෙම රාගයේ රි සහ ප යන ස්වර දෙක වර්ෂිත ය. ඒ අනුව ග ධ නි යන ස්වර 3 කෝමල ව රාගයේ යොදාගෙන ඇත. මෙහි රාගාංග ලෙස ග ම ද, ම ද නි ධ, ග ම ග ස, නි ස, ධ නි ස යනාදී ස්වර සංගති යෙදේ.

මෙම රාගාංග ප්‍රබල ලෙස, හංස රාජීනි යන ශිතය තුළ යොදා ගෙන ඇති ආකාරය වීමසා බලම්.

ස	ස	නි	ඩ	නි	ස	-	-	-	-	ඩනි	සනි	ඩඩ	ග	ම	ග	
පා	ස	රා	ස	ජී	නි	s	s	s	s	s	යේ	ස්ස	ස්ස	ස	ස	ම
	ස	ම	-	ජ	ඩ	-	ම	නි	-	ඩ	ඩ	නි	ස	-	-	ස
න	මෝ	s	හ	නි	s	ය	r		o	ග	නි	s	යේ	s	s	හං
ස	නි	ඩ	නි	ස	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	ස
ස	රා	s	ජී	නි	s	s	s									

ඉහත සඳහන් ශිත ප්‍රස්ථාරය හා ස්වර ප්‍රස්ථාරය දෙස බැඳු විට පෙනී යන්නේ මෙය සරල ශිතක් ව්‍යව ද හින්දුස්ථානි රාගධාරී සංගිතයේ එන මධ්‍ය ලෙස ශිතයක් හා සමාන ලෙස නිර්මාණය වී ඇති බවයි. එහෙත් මෙය නිර්මාණන්මතක සරල ගාස්ත්‍රිය ශිතයි.

මෙම ශිතය සඳහා කාල වාද්‍ය භාණ්ඩය ලෙස තබුලාව යොදාගෙන ඇති අතර, තබුලාව වාදනය කරමින් ඒ තුළින් අලංකාර නිර්මාණ ඉදිරිපත් කර ඇත. ශිතයේ අතුරු වාදනය තුළ තබුලා තරංගයක් ද, වයලින් සමුහයක් ද යොදා ගෙන ඇති අතර, ඒවා ද වයලිනයේ ගාස්ත්‍රීය අංග මුල් කරගෙන යොදා ගෙන ඇත. එසේ ම ශිතයේ අතර මැද කානාලංකාර කොටස් ද යොදා අලංකාර කරගෙන ඇත.

එසේ කානාලංකාර යොදායක් අවස්ථාවක් පහත දක්වේ.

+ ස්පූ	ස්	නි	නි	නි	ඩ	ම	ග	ම	බ	නි	ස්ග්	ස්නි	ස්	-
+ සැලුල	න	න	ය	න	ශු	ග	ම	ද	හ	ස	ප්‍රා	ලාස	S	S
ස්නි	ධැනි	ධිම	ගම	ගම	ධැනි	ස්ග	නිස්							

කානාලංකාර කොටස

කානාලංකාර කොටස් මෙන් ම ශිතය අතරතුර ගැයෙන ආලාප කොටස්, කිහාය කොටස් ආදි ගාස්ත්‍රීය සංඝිතයේ පූඩ්‍රේජ් අංග මෙම ශිතය තුළ බිඡුල ව යොදාගෙන සරල ශිතය වූව ද පරිපූරණ රාගධාරී සංඝිතයක් බවට පත් කිරීමට මෙහි සංඝිතය නිර්මාණය කළ රෝහණ වීරසිංහ මහතා දරා ඇති උත්සාහය අති සාර්ථක වී ඇති බව මොනවට පැහැදිලි වේ.

(ලකුණු 05 සි.)

*****